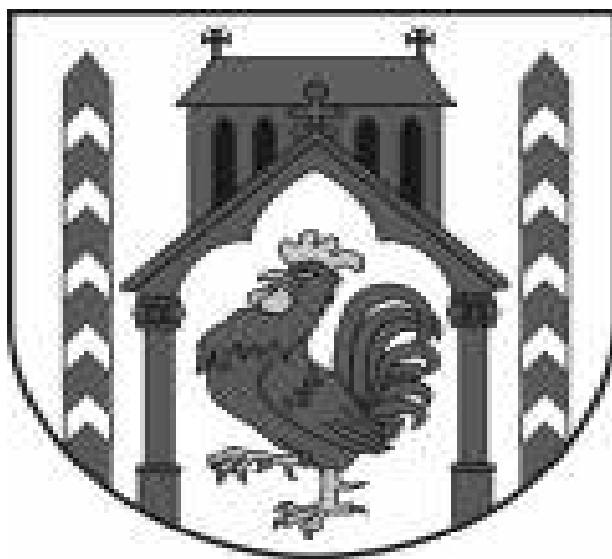

Załącznik do Uchwały nr XVI/125/07
Rady Miejskiej w Słubicach
z dnia 28 grudnia 2007r.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Słubice 2007 r.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Spis treści

I. STRATEGIA ROZWOJU GMINY – ZAŁOŻENIA OGÓLNE	3
1. Czym jest strategia gminy?	3
2. Metodologia opracowania Strategii	4
2.1. Cele strategiczne	4
2.2. Czynniki endo- i egzogeniczne	5
2.3. Instytucje, infrastruktura	6
3. Diagnoza, prognoza, scenariusze	6
4. Ścieżka dojścia - programy	7
II PODSTAWY ROZWOJU GMINY SŁUBICE	8
1. Ogólna charakterystyka Gminy	8
1.1 Położenie	8
1.2 Wielkość	9
1.3 Funkcje	9
2. Zasoby	10
2.1 Ludność	10
2.2 Zasoby przyrodnicze	12
2.3 Zasoby kulturowe	19
2.4 Zagospodarowanie przestrzenne	21
2.5 Infrastruktura społeczna	31
2.6 Infrastruktura instytucjonalna	38
2.7 Podstawy gospodarcze. Zatrudnienie i bezrobocie	42
2.8 Turystyka	47
3. Stopień aktywności społeczności lokalnej	49
4. Sytuacja finansowa Gminy Słubice	51
III. KONSULTACJE SPOŁECZNE	54
IV. STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE	58
1. Mocne strony (atuty) gminy – możliwości ich wykorzystania	58
2. Słabe strony Gminy (bariery rozwoju) – możliwości ograniczenia niekorzystnych czynników	59
3. Pole możliwości rozwoju Gminy (wybory konieczne i alternatywne)	60
4. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno - społeczno-gospodarczego regionu lubuskiego	61
4.1 Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013	61
4.2 Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego	64
4.3 Strategia Rozwoju Powiatu Słubickiego	66
5. Misja rozwoju Gminy Słubice	66
5.1. Kreowanie zrównoważonego rozwoju gminy	67
5.2. Rozwój i promocja kultury, turystyki, sportu i rekreacji przy zachowaniu dziedzictwa kulturowego	70
5.3. Tworzenie warunków dla innowacyjnych form rozwoju społecznego	73
6. Finansowanie Strategii	78
7. Realizacja Strategii	78
8. Monitoring	80
Zakończenie	83
Spis tabel	85
Spis wykresów	86

I. STRATEGIA ROZWOJU GMINY – ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Czym jest strategia gminy?

Jednym z podstawowych obowiązków władz samorządowych jest racjonalne i skuteczne rozwiązywanie różnych problemów, które mają bezpośredni wpływ na poziom życia mieszkańców gminy i warunki funkcjonowania podmiotów gospodarczych działających na jej terenie. Efektywne działanie władz gminy nie może być oparte tylko na bieżących decyzjach, które nie są ukierunkowane na przyszłość. Niedobór środków finansowych, znajdujących się w dyspozycji władz samorządowych wymaga podejmowania racjonalnych decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania.

W takiej sytuacji niezbędne staje się wdrożenie systemu zarządzania gminą, w którym decyzje bieżące i kadencyjne wynikają z ustaleń o charakterze długookresowym. Wymogi tak rozumianego zarządzania spełnia zarządzanie strategiczne, które jest ukierunkowanym na przyszłość procesem:

- planowania i wyboru celów rozwoju oraz zadań do realizacji,
- wdrażania w życie przyjętych ustaleń strategicznych,
- kontroli i monitorowania wykonania przyjętych ustaleń strategicznych.

Strategia rozwoju to długookresowy plan działania określający strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmujący takie kierunki oraz priorytety (cele operacyjne i działania), które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno - gospodarczego. Wokół jej ustaleń muszą koncentrować się działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców gminy oraz tworzenia sprzyjających warunków do dalszego rozwoju gospodarczego.

Dostrzegając konieczność wdrożenia zasad zarządzania strategicznego jako podstawy racjonalnego i efektywnego sterowania procesami rozwoju społeczno - gospodarczego, w celu tworzenia możliwie jak najlepszego środowiska

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

życia dla mieszkańców, władze Gminy Słubice podjęły decyzję w sprawie opracowania Strategii Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013¹.

Do podstawowych funkcji tego dokumentu należy:

- prezentacja aktualnego stanu Gminy Słubice;
- usystematyzowanie celów i zadań, które będą realizowane przez władze samorządowe Gminy Słubice w perspektywie kilku lat;
- określenie kierunków funkcjonowania wszystkich instytucji samorządowych na terenie gminy oraz wskazanie możliwości ich rozwoju;
- stworzenie podstaw do ubiegania się o środki finansowe ze źródeł zewnętrznych.

Strategia, jako kompleksowy program rozwoju gminy, jest dokumentem o charakterze kierunkowym i nadrzędnym w stosunku do poszczególnych opracowań i programów sektorowych, np. Strategii Rozwoju Edukacji w Gminie Słubice na lata 2007-2013, Strategii Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki na lata 2007-2013, Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2007-2013, Planów Odnowy Miejscowości, Wieloletnich Planów Inwestycyjnych itp. i stanowi ona podstawę do ich opracowania.

2. Metodologia opracowania Strategii

2.1. Cele strategiczne

W ocenie potencjału rozwojowego gminy szczególną rolę odgrywa określenie tych elementów jej struktury społeczno - gospodarczej, które mogą stać się względnie konkurencyjne w układzie regionalnym i krajowym. Tylko te układy terytorialne, które będą zdolne do uzyskania i utrzymania przewagi konkurencyjnej, zdołają zapewnić sobie możliwości niezakłóconego rozwoju.

Rolą władz publicznych jest dostrzeganie i wykorzystanie szans pojawiających się w danym miejscu i czasie, które znikają jeżeli nie zostaną wykorzystane. Dlatego konieczne jest wskazanie w Strategii pakietu szans, jakie

¹ Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

mogą stać przed gminą, a także określenie miejscowych warunków, które należy spełnić, by szanse te mogły zostać wykorzystane.

Przy formułowaniu Strategii Rozwoju Gminy Słubice wzięto pod uwagę ustalenia dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu powiatowym – *Strategia Rozwoju Powiatu Słubickiego*, i wojewódzkim – *Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego na lata 2007-2013*, stąd też, strategiczne i operacyjne cele rozwoju zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Słubice są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w ww. dokumentach. Umożliwia to, z punktu widzenia formalnego, ubieganie się Gminy o dofinansowanie przewidzianych do realizacji przedsięwzięć rozwojowych, w tym inwestycji komunalnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Główne cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Słubice można sformułować następująco:

I cel – kreowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy,

II cel – rozwój i promocja kultury, turystyki, sportu i rekreacji przy zachowaniu dziedzictwa kulturowego

III cel – tworzenie warunków dla innowacyjnych form rozwoju społecznego.

2.2. Czynniki endo- i egzogeniczne

Zdecydowana większość układów lokalnych RP rozwija się przede wszystkim w oparciu o endogeniczne czynniki rozwoju. Wynika to z faktu, że zakres bezpośredniej ingerencji państwa w sferę gospodarki stopniowo maleje, co przejawia się w ograniczaniu roli państwa jako właściciela środków produkcji, pracodawcy i inwestora. Również pośrednie oddziaływanie państwa na procesy rozwoju - w tym rozwoju lokalnego - stopniowo przesuwają się w kierunku zmniejszania wpływu na decyzje autonomicznych podmiotów gospodarczych i samorządowych władz lokalnych.

Nie można uzależniać programów rozwoju gminy od dostępności środków, które „przyplyną” z zewnątrz (np. z budżetu państwa) jako „należne” danemu układowi lokalnemu. Programy te będą opierać się na identyfikacji czynników

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

pobudzających wzrost gospodarczy i zmianach strukturalnych oraz na pomysłach jak najbardziej efektywnego wykorzystania tych czynników.

2.3. Instytucje, infrastruktura

Jako element Strategii Rozwoju Gminy przyjmuje się również wspomaganie instytucjonalnego zaplecza gospodarki, w tym m.in.:

- korzystne oddziaływanie na kapitał ludzki,
- wspomaganie tworzenia instytucji obsługi biznesu,
- estetyzację wsi i osiedli,
- promocję i marketing,
- partnerstwo publiczno-prywatne,
- współpracę międzygminną.

Wielokierunkowa, precyzyjnie adresowana i konstruowana promocja walorów gminy postrzegana jest jako jeden z najbardziej efektywnych instrumentów jej rozwoju. Jednym z głównych aspektów niniejszej Strategii są sugestie dotyczące metod wspierania i promowania miejscowej przedsiębiorczości, zaś poprawa stanu lokalnej infrastruktury, zarówno technicznej, jak i społecznej potraktowana została jako szczególnie skuteczny sposób przełamywania barier rozwoju przedsiębiorczości.

3. Diagnoza, prognoza, scenariusze

Budowę Strategii Rozwoju sprowadzono do odpowiedzi na trzy podstawowe pytania, występujące we wzajemnym powiązaniu sekwencyjnym:

- W jakim punkcie na ścieżce rozwoju znajduje się gmina? – faza diagnostyczna.
- Gdzie powinna się znaleźć gmina w określonym momencie (za 10-15 lat)?
W fazie tej zostaje zarysowany stan docelowy.
- W jaki sposób można osiągnąć pożądaną stan? Jest to właściwa strategia rozwoju, która będzie zawierać opis poszczególnych stanów pośrednich,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

środki ich osiągania oraz wskazanie na punkty w czasie, w których powinny one wystąpić.

Celem fazy diagnostycznej jest przedstawienie korzystnych i niekorzystnych cech gminy oraz identyfikacja – na tym tle – jej głównych „przewag konkurencyjnych” i barier utrudniających pełne rozwinięcie i wykorzystanie posiadanych atutów.

Na podstawie tak zestawionych informacji została sporządzona ogólna ocena gminy z punktu widzenia jej walorów jako środowiska dla nowej działalności gospodarczej i pożądanego miejsca zamieszkania. Pomocna w tym względzie jest próba spojrzenia na układ lokalny niejako „z zewnątrz”, oczami potencjalnego inwestora i mieszkańca, którzy analizują miejscowe warunki gospodarowania, czy zamieszkania z punktu widzenia swoich preferencji. Z drugiej jednak strony, to spojrzenie zewnętrzne nie powinno przesłonić własnych preferencji władz samorządowych i społeczności lokalnej, które w wielu przypadkach mogą być sprzeczne z oczekiwaniami potencjalnych, zewnętrznych użytkowników walorów i zasobów danego układu lokalnego.

4. Ścieżka dojścia - programy

Program Strategii uwzględnił sposób dochodzenia do stanu docelowego, a więc zawiera sugestie na temat zakresu i sekwencji działań władz publicznych. W fazie tej określono zestaw przedsięwzięć kluczowych z punktu widzenia Strategii. Zawiera ona cele, które dadzą się zrealizować dzięki bardziej racjonalnemu wykorzystaniu potencjału już istniejącego oraz takie, które wymagają podjęcia nowych inwestycji lub nowych działań o charakterze organizacyjnym.

II PODSTAWY ROZWOJU GMINY SŁUBICE

1. Ogólna charakterystyka Gminy

1.1 Położenie

Miejsko - wiejska Gmina Słubice leży w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. Położona jest przy granicy z Republiką Federalną Niemiec, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych (węzeł dróg nr 29, 31, 137 i autostrada A2-główny transeuropejski szlak komunikacyjny

Źródło: www.slubice.pl

biegnący od Berlina przez Poznań oraz Warszawę do Moskwy), a także międzynarodowa linia kolejowa, łącząca w/w centra. Ważne znaczenie komunikacyjne ma rzeka Odra, która na wysokości Słubic jest rzeką żeglowną. Transportowane są nią surowce z południa Polski

do Bałtyku, które przez kanał Odra-Szprewa i lewe dopływy rzeki docierają także do Niemiec i krajów Beneluksu.

Od północy Gmina Słubice graniczy z Gminą Górzycza, od wschodu z Gminą Rzepin, od południa z Gminą Cybinka. Biorąc pod uwagę kryterium geograficzne Gmina położona jest na Pojezierzu Lubuskim, w dolinie Odry środkowej, w mezoregionie Lubuskiego Przełomu Odry. Ten mezoregion dzieli się na dwie części, z których jedna znajduje się w granicach Polski, druga w Niemczech.

Krajobraz gminy kształtują trzy jednostki geomorfologiczne: dolina Odry, wysoczyzna morenowa i równina sandrowa. Jego zasadniczym elementem jest przełomowa dolina Odry, łącząca rozległe obniżenie Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej (Kotlinę Gorzowską) z Pradolina Warszawsko-Berlińską (Kotliną Krośnieńską). Wysoka krawędź doliny urozmaicona jest wieloma wcięciami

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

erozyjnymi. Gmina ulokowana jest w dolinie Odry, w jej największym odcinku wynoszącym na wysokości Słubic ok. 1,5 – 2,0 km.

Odległości miasta Słubice, będącego siedzibą władz gminnych i powiatowych, od innych miejscowości (w linii prostej, od centrum) wynoszą:

- Berlin – 70 km.
- Gorzów Wielkopolski – 80 km,
- Kostrzyn nad Odrą – 33 km,
- Poznań – 180 km,
- Szczecin – 150 km,
- Świebodzin – 73 km,
- Warszawa – 490 km
- Wrocław – 249 km
- Zielona Góra – 87 km,

1.2 Wielkość

Gmina Słubice zajmuje obszar 185,42 km², co stanowi 18,55% powierzchni powiatu słubickiego. W skład gminy wchodzi 11 sołectw: Drzecin, Golice, Kunice, Kunowice, Lisów, Nowe Biskupice, Nowy Lubusz, Pławidło, Rybocice, Stare Biskupice, Świecko.

1.3 Funkcje

Gmina pełni istotną funkcję w obsłudze ruchu transgranicznego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Niemcami, który zapewniają dwa przejścia graniczne znajdujące się na terenie gminy:

- w Słubicach - ruch osobowy,
- w Świecku - ruch osobowy i towarowy.

Gmina Słubice jest ważnym ośrodkiem gospodarczym województwa lubuskiego. Na jej terenie funkcjonuje Kostrzyńsko - Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – jedna z czternastu w kraju.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

W podstrefie Słubice aktywnie działa 19 podmiotów gospodarczych. Dominującą gałęzią ich działalności jest przemysł.

Na terenie gminy prężnie działają prywatni przedsiębiorcy specjalizujący się w działalności handlowo - usługowej. Aktywnie funkcjonujących podmiotów jest ponad 3000.

Gmina Słubice pełni również rolę istotnego ośrodka akademickiego dzięki funkcjonowaniu wspólnej placówki naukowo - badawczej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Wiodącymi kierunkami kształcenia są: ochrona środowiska, gospodarka przestrzenna, politologia, filologia polska oraz informatyka. Uczelnia oferuje także szeroką gamę studiów podyplomowych.

Słubice jako miasto nadgraniczne stanowi jeden z najważniejszych i wiodących miejsc współpracy międzynarodowej. Stawiane jest za wzór wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i modelowych rozwiązań w działalności transgranicznej.

2. Zasoby

2.1 Ludność

Gminę zamieszkuje ponad 19 tys. osób, z czego 51,7% stanowią kobiety. Na 100 mężczyzn, zgodnie ze średnią krajową, przypada 107 kobiet. Zdecydowana większość obywateli gminy zamieszkuje obszar miejski – ponad 16 tys. (86% ogółu mieszkańców gminy). Zmiany liczby ludności w latach 2004 – 2006 w rozbiu na miasto Słubice oraz obszar wiejski z uwzględnieniem płci przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Słubice w latach 2004-2006

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	Ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Słubice	18 809	18 872	18 852	9 094	9 120	9 104	9 715	9 752	9 748
Słubice - miasto	16 290	16 329	16 279	7 804	7 821	7 798	8 486	8 508	8 481
Słubice - obszar wiejski	2 519	2 543	2 573	1 290	1 299	1 306	1 229	1 244	1 267

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Dynamika zmian liczby ludności jest nieznaczna, bowiem w latach 2004 – 2006 wzrosła zaledwie o 0,23%. Przy czym należy zauważyć, iż zwiększyła się liczba osób zamieszkujących obszary wiejskie, a zmniejszyło się zaludnienie miasta. Przyczyn takiej sytuacji należy szukać w migracji wewnątrzgminnej – ludzie coraz częściej opuszczają miasto, zasiedlając obszary wiejskie, tworząc kompleksy domków jednorodzinnych – tzw. „sypialnie”.

W latach 2004 - 2006 przyrost naturalny w gminie był dodatni. W znacznym stopniu równoważył on ujemne saldo migracji (Tabela 2).

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	Ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Słubice	19	67	15	12	20	4	7	47	11
Słubice - miasto	17	47	14	12	12	9	5	35	5
Słubice - obszar wiejski	2	20	1	0	8	-5	2	12	6

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

W Tabeli 3 znajdujemy potwierdzenie tezy o przeobrażaniu się terenów wiejskich w „sypialnię Słubic”. Mimo, że saldo migracji wewnętrznej dla całej gminy jest ujemne, dla obszaru wiejskiego saldo to przyjmuje znak dodatni. Zarówno w 2004, jak i 2005 r. w gminie zanotowano większy przypływ niż odpływ ludzi za granicę. Natomiast od 2006 r. zanotowano zwiększenie emigracji.

Tabela 3. Saldo migracji w Gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Wyszczególnienie	W ruchu wewnętrznym			Zagranica		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Słubice	-58	-20	-33	11	16	-2
Słubice – miasto	-84	-24	-58	11	16	-6
Słubice – obszar wiejski	26	4	25	0	0	4

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Gmina Słubice należy do grupy obszarów młodych demograficznie (Tabela 4). Wśród mieszkańców zdecydowanie dominuje ludność w wieku produkcyjnym, która w okresie 2004-2006 stanowiła średnio 68% ogółu mieszkańców gminy. W tym czasie, w ogólnej liczbie mieszkańców, obniżył się z 21% (w 2004 r.) do 20,21% (w 2006 r.) udział osób w wieku przedprodukcyjnym.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Mimo zanotowanego spadku grupa ta jest niemalże dwa razy liczniejsza, niż grupa osób w wieku poprodukcyjnym, której średni udział w latach 2004-2006 wynosił 11,4%.

Tabela 4. Mieszkańcy Gminy Słubice według wieku ekonomicznego w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	Przedprodukcyjny			Produkcyjny			Poprodukcyjny		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Ogółem	4 159	4 086	3 955	13 435	13 453	13 316	2 215	2 233	2 295
Mężczyźni	2 142	2 101	2 029	6 662	6 678	6 663	660	659	664
Kobiety	2 017	1 985	1 926	6 773	6 775	6 653	1 555	1 574	1 631

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Struktura wiekowa ludności gminy jest bardzo korzystna dla dalszego jej rozwoju. Potwierdzeniem tej tezy jest niski, w stosunku do średniej krajowej oraz wojewódzkiej, poziom wskaźnika obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym). Jest on o 9,4 punktu procentowego niższy od wskaźnika obliczonego dla całego kraju i o 6,0 punktów procentowych od wojewódzkiego. Szczegółowe dane zawiera Tabela 5.

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Polsce, województwie lubuskim i Gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	Wskaźnik obciążenia demograficznego		
	2004	2005	2006
Polska	57,5	56,3	55,7
Województwo lubuskie	54,3	53	52,2
Gmina Słubice	47,4	47	46,9

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

2.2 Zasoby przyrodnicze

Wody

Głównym elementem sieci hydrograficznej gminy jest rzeka Odra, która na wysokości Słubic jest rzeką żeglowną. Pod względem fizykochemicznym, jak i bakteriologicznym stan wód rzeki nie odpowiada obowiązującym normom. Wody

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

posiadają dużą zawartość ołowiu, fosforu oraz są zanieczyszczone bakteriologicznie pałeczkami okrężnicy. Zawierają także bardzo wysokie stężenie chlorofilu, co świadczy o wysokiej zawartości związków biogennych i słabym oddziaływaniu inhibitorów. W latach 2004 - 2006 wskaźniki określające klasę czystości Odry na wysokości Słubic dosyć mocno się wahały. Każdorazowo jednak zbiorczy wynik dawał IV klasę czystości.

Przez południową część gminy przepływa rzeka Ilanka – odcinek 12 km, która wpada do Odry w okolicach Świecka.

W dolinie Odry, na północ od Słubic, znajduje się wiele kanałów melioracyjnych. Największym jest Kanał Czerwony (zwany Raczą Strugą) o długości 25,2 km, który łączy się z rzeką Wartą pod Kostrzynem.

We wschodniej części gminy znajdują się jeziora: Błędno (4,2 ha), Gnilec (2,7 ha), Biskupickie (10 ha), Sułówek, (5 ha), jezioro bez nazwy koło Biskupic (2 ha), 2 jeziora bez nazwy w okolicy Golic (1,2 ha i 1,7 ha), jezioro bez nazwy przy torze (3,1 ha). Ogółem jeziora zajmują powierzchnię 34,2 ha.

Geologia i geomorfologia

Budowa geologiczna terenów gminy charakteryzuje się prostym układem, utworzonym w najmłodszych partiach z osadów polodowcowych, reprezentowanych przez różnego typu piaski, żwiry i gliny zwałowe. Ich miąższość sięga około 5-6 m. Występują tu także osady trzeciorzędowe w postaci tzw. wkładki węgla brunatnego. Warunki geologiczne poza terenami rozległej doliny Odry ocenić należy jako dobre, pozwalające na swobodne wznoszenie zabudowy.

Na ukształtowanie rzeźby terenów gminy zasadniczy wpływ miały poszczególne okresy zlodowaceń bałtyckich, szczególnie tzw. stadiał poznański, którego południową granicę zasięgu wyznacza linia: Słubice – Sulęcín – Międzyrzecz - Pniewy. Linia ta tworzy wielki ciąg moreny czołowej, która ma swój początek w rejonie Słubic. Wycofywanie się lądolodu z jego maksymalnego zasięgu odbywało się etapami. W czasie postojów tworzyły się ciągi moren

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

dennych, czołowych i powierzchni sandrowych, co znacznie ożywia krajobraz gminy. Okres wszystkich zlodowaceń na terenie gminy trwał dość długo. W związku z czym warstwy polodowcowe osiągnęły znaczną miąższość, na co Odra naniosła dodatkowo nowe pokłady.

Charakterystyczna dla okolic Słubic wysoczyzna morenowa tylko częściowo przybliży się ku miastu z kierunku północno-zachodniego. Tworzą ją także formacje przylegające do miasta w części południowo-wschodniej. Wysoczyzna morenowa obejmuje okolice sołectw Lisów, Golice, Drzecin, Biskupice i jest zbudowana z glin zwałowych, piasków i żwirów akumulacji lodowcowej z głazami. Hipsometryczne zróżnicowanie tych terenów nie jest duże, deniwelacje wynoszą tu od 10 do 20 m. Dużym klinem od wschodu i południowego wschodu wdzierają się w wysoczyznę morenową równina sandrowa, stanowiąca płaski teren, na którym znajdują się kompleksy leśne, przeważnie bory sosnowe Puszczy Rzepińskiej. Równina sandrowa obejmuje sołectwa: Drzecin, Stare Biskupice, Kunowice, Rybocice i Świecko.

Szczególne znaczenie dla charakteru krajobrazu gminy ma wielkoprzestrzenna dolina Odry o szerokości ok. 6 km (na północ od Słubic) i ok. 1,5 km (na południe od Słubic). Jest to teren płaski, poprzecinany licznymi kanałami melioracyjnymi. Terasa denna doliny Odry w południowej części położona jest na wysokości 24 m n.p.m., zaś na północ od Słubic na poziomie 15,5 m n.p.m. Należy podkreślić, że są to tereny o wyjątkowych walorach krajobrazowych, predystynowane do objęcia ochroną w całości jako obszar chronionego krajobrazu.

Budowa geologiczna doliny ma zasadnicze znaczenie dla uwarunkowań rozwojowych gminy. W części północnej, gdzie dolina poszerza się, występuje teren płaski, bagienny, częściowo zbudowany z mad i piasków rzecznych, poprzecinany licznymi kanałami melioracyjnymi, w których poziom wody w dużej mierze uzależniony jest od stanu wód Odry. Podobnie przedstawia się krajobraz nadodrzański na południe od miasta. Takie ukształtowanie terenu wyklucza

w zasadzie możliwość ekspansji urbanistycznej w tych kierunkach, utrudnia także pełniejsze wykorzystanie tego obszaru do celów gospodarczych.

Gleby, użytki rolne

Gleby Gminy Słubice są bardzo zróżnicowane. Występują tu mady pochodzenia aluwialnego oraz gleby brunatne właściwe i brunatne wylugowane, utworzone z piasków zwałowych oraz gleby rdzawe (skrytobielicowe) i bielicowe (Tabela 6).

Tabela 6. Gleby w Gminie Słubice według typów

Stan z dnia 31.12

Typy gleb	Powierzchnia gleb	
	ha	%
Ogółem	1086,9	100,0
A - bielicowe właściwe i pseudobielice	0,8	0,1
B - brunatne właściwe	6,6	0,6
Bw – brunatne wylugowane i kwaśne	61,1	5,6
F – mady	955,5	87,9
FG - mady glejowe	62,9	5,8

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Waloryzacja gleb rolniczych mierzona wskaźnikiem 59,4 świadczy o tym, że pod względem jakości i przydatności rolniczej gleby w Gminie Słubice są bardzo dobre. Bonitacja rzeźby terenu gminy jest także wysoka i stwarza korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Wskaźnik bonitacji warunków wodnych jest z kolei bardzo niski. Na obszarze miasta występują gleby kat. B (z okresowym nadmiarem wody), miejscami kat. A (z długotrwałym nadmiarem wody), co obniża przydatność rolniczą gleb tych terenów.

Gleby Gminy Słubice odznaczają się odczynem lekko kwaśnym i kwaśnym. Cechy takie posiada 59% powierzchni gospodarstw indywidualnych, 60% powierzchni dawnego Zakładu Rolnego Czerwone i 78% areалу dawnego Zakładu Rolnego Białe. W związku z tym znaczna część użytków rolnych wymaga wapnowania.

Gleby gminy charakteryzują się wysoką zawartością magnezu i fosforu w glebie – aż 90% areálu upraw ma średnią i wyższą zawartość tego pierwiastka, co świadczy o wysokiej kulturze rolnej.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Gleby gminy cechuje duża przepuszczalność, są tu zaburzone stosunki wodne, co prowadzi do wymywania substancji łatwo rozpuszczalnych (np. związków potasu dlatego zawartość tego pierwiastka jest bardzo niska).

Stopień degradacji gleb jest na terenie gminy słabo rozpoznany. Zarówno zagadnienia obniżonego plonowania roślin i ich skażeń, stanu gleb i roślin wzdłuż tras komunikacyjnych i skali ich zagrożenia różnymi związkami chemicznymi, w tym związkami ołowiu nie były dotąd badane.

Użytki rolne na terenie Gminy Słubice stanowią 44,7% jej powierzchni. Ponad 73,7% użytków rolnych przeznaczonych jest pod zasiew. Łąki zajmują 13,2% areалу, pastwiska 6,8%, natomiast powierzchnia sadów to zaledwie 0,3% obszaru Gminy. Szczegółowe dane zawiera Tabela 7.

Tabela 7. Użytki rolne w Gminie Słubice w latach 2003 - 2005

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	2003	2004	2005
Powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	8401	8450	8284
Grunty orne	6172	6558	6102
Sady	26	26	25
Łąki	1587	1387	1590
Pastwiska	616	479	567

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Zasoby przyrody

Na obszarze gminy utworzono rezerwat przyrody „Łęgi koło Słubic” (397,94 ha) w całości objęty programem Natura 2000. Obejmuje on dwa kompleksy: południowy i północny.

Kompleks południowy na zewnątrz wału przeciwpowodziowego stanowi zwarty obszar silnie grądowiejących, lecz wciąż jeszcze cennych lasów liściastych o genezie łęgowej. Zajmuje on całą szerokość doliny, o długości i szerokości ponad 1 km oraz powierzchni prawie 120 ha. Kompleks północny, rozciągnięty między Słubicami a Nowym Lubuszem w obrębie szerokiego na ponad 1 km. międzywału obejmuje tereny zalewowe (łąki i pastwiska) ekstensywnie użytkowane rolniczo. Między Odrą a wałem przeciwpowodziowym zachowały się fragmenty regularnie zalewanych błoni, płaska terasa rzeczna ze starorzeczami i oczkami wodnymi szuwały mozgowe, łęgi wiązowe i wierzbowe, które są ostoją ptactwa wodno – błotnego oraz słodkowodnych gatunków ryb.

Pozostałe wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody jakie występują na terenie gminy to **obszary chronionego krajobrazu (OCHK) oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:**

- „Dolina Ilanki” o powierzchni całkowitej 7864 ha, w tym: na terenie Gminy Słubice 136 ha (1,7%), Gminy Rzepin – 2421 ha (30,8%), Gminy Cybinka – 1138 ha (14,5%);
- „Słubicka Dolina Odry” o powierzchni całkowitej 14 075 ha, w tym: na terenie Gminy Słubice – 9174 ha (65,2%), Gminy Cybinka – 4673 ha (33,2%), Gminy Górzycy – 228 ha (1,6%).

Na terenie Gminy Słubice utworzono następujące **użytki ekologiczne:**

- „Jezioro” w obrębie Kunowice (29,76 ha),
- „Drzecińskie Bagna” w obrębie Drzecin (9,70 ha),
- „Przy Torach” w obrębie Drzecin (15,30 ha),
- „Zakole” w obrębie Drzecin (7,57 ha),
- „Długie Bagno” w obrębie Nowe Biskupice (4,96 ha),

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- „Bagna Biskupickie” w obrębie Nowe Biskupice (25,47 ha),
- „Rozległe Bagna nad Ilanką” w obrębie Rybocice (114,00 ha).

Na terenie Gminy Słubice ustanowiono **pomniki przyrody**:

- Słubice, ul. Kopernika – dąb szypułkowy, obwód 420 cm, wysokość 32 m;
- Słubice, ul. Wodna – dąb szypułkowy, obwód 370 cm, wysokość 28 m;
- Słubice, Plac Wolności – dąb szypułkowy, obwód 350 cm, wysokość 22 m;
- Słubice, ul. Sportowa (przy stadionie) – dąb szypułkowy, obwód 350 cm, wysokość 15 m;
- teren leśny w obrębie Drzecin, na działce nr ewid. 5/123 – dąb szypułkowy, obwód 385 cm, wysokość 19 m.

Na obszarze gminy znajduje się zróżnicowana fauna. Przy ujściu Ilanki corocznie gniazdują sieweczki rzeczne, a w rejonie Rybocic wielokrotnie obserwowano żółwie błotne. W okolicach ujścia Pliszki regularnie gnieźdzą się tracze nurogęsi. Jest to jedno z najdalej wysuniętych na południe stanowisk tego gatunku w Polsce. Skraj doliny Odry jest miejscem gniazdowania licznych gatunków ptaków drapieżnych, m.in. myszołowa, jastrzębia, kani czarnej i rudej. Dolina Odry jest także szlakiem dla ptaków przelotnych, szczególnie siewek. W okresie wędrówki wiosennej, zatrzymują się tutaj stada broźców, batalionów, biegusów. Do największych bytujących ssaków zalicza się tu jelenie, sarny i dziki, często spotkać można lisa, rzadziej borsuka i kunę leśną, sporadycznie pojawia się łось i bardzo rzadko wilk. Nielicznie występują przedstawiciele gatunków chronionych, takich jak: ryjówka, kuna domowa, łasica i gronostaj. Zmniejszyła się liczba zwierząt żyjących na polach, m.in. zajęcy. Nowymi przedstawicielami świata zwierzęcego są piżmaki i norka amerykańska oraz bobry. Gromady gadów i płazów to przede wszystkim: gniewosz plamiasty, który ma tu największe skupisko w Polsce, a także żółw błotny, żmija zygzakowata oraz żaba trawna. Okoliczne jeziora obfitują w liczne gatunki ryb.

Bogactwa naturalne

Na terenie gminy jest niewiele udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Prowadzone na dużych głębokościach odwierty, wskazują na występowanie pokładów węgla brunatnego, jednak niewielkie jego ilości, mała miąższość pokładów i duża głębokość zalegania czynią ich wydobycie ekonomicznie nieopłacalnym.

Jedynymi eksploatowanymi surowcami naturalnymi na terenie gminy są piasek i pospółka pozyskiwane dla celów budowlanych i drogowych. Nie licząc dzikich odkrywek, największym miejscem poboru tych surowców jest żwirownia w Rybolicach i piaskownia w Kunowicach.

2.3 Zasoby kulturowe

Słubice należą do nietypowych organizmów urbanistycznych ze względu na to, że przez kilka wieków stanowiły wraz z Frankfurtem nad Odrą jedno miasto. Dzielnica na prawym brzegu Odry, z której po II wojnie światowej powstały Słubice, była przedmieściem Frankfurtu(O) zwanym Dammvorstadt. Dzisiejsze Słubice, złączone niegdyś z Frankfurtem wspólnotą administracyjno-gospodarczą nie posiadały szeregu historycznie uwarunkowanych budowli, instytucji i wnętrz urbanistycznie niezbędnych w mieście samodzielnym. Z tego względu na obszarze miasta nie zachowało się wiele zabytkowych obiektów, a te które pozostały pochodzą głównie z XVIII i XIX w.

Niewątpliwie do najcenniejszych obiektów w tej materii zaliczyć należy historyczny (wschodniomarchijski) stadion olimpijski stanowiący jeden z najstarszych tego typu obiektów w Europie Środkowej. Stadion został wybudowany w latach 1914-1927 był uważany za jeden z najbardziej znaczących ośrodków sportowych w ówczesnych Niemczech. Ze względu na formę i rozwiązania architektoniczne obiekt jest bardzo zbliżony do powstałego

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

w 1913 r. „Stadionu Niemieckiego” w Berlinie, którego jest jedynym prototypem. Należy podkreślić, że stadion nie ucierpiał zbytnio w wyniku walk mających miejsce w okresie II wojny światowej, w związku z czym do dziś funkcjonuje niemal w pierwotnym, historycznym kształcie.

Na uwagę zasługują również zlokalizowane na południowo-wschodnich obrzeżach miasta ruiny wieży widokowej zwanej „Wieżą Kleista”. Obiekt został wybudowany w XVIII w. na cześć niemieckiego poety Ewalda Christiana von Kleista. Przetrwał do roku 1945, kiedy to został zniszczony w wyniku działań wojennych.

Cennym pod względem historyczno-kulturowym jest miejsce, w którym znajdował się cmentarz żydowski (obecnie przy ul. Transportowej). Pierwsze wzmianki o cmentarzu pochodzą z 2 lipca 1399 roku. Jest to zatem jedna z najstarszych nekropolii wyznania mojżeszowego na terenach dzisiejszej Polski. Cmentarz został zniszczony przez nazistów jeszcze przed wybuchem II wojny światowej. W latach siedemdziesiątych wywieziono resztki nagrobków. W 1985 r. decyzją Państwowej Służby Ochrony Zabytków cmentarz został uznany za miejsce historyczne. Z okazji 600-lecia istnienia cmentarza władze miast partnerskich Słubic i Frankfurtu nad Odrą odsłoniły w miejscu głównego wejścia na cmentarz tablicę pamiątkową. Dzięki staraniom środowisk żydowskich na terenie cmentarza ustawiono ponadto trzy macewy upamiętniające miejscowych rabinów.

Rozwiązanie planistyczne miasta stanowi unikatowy zespół urbanistyczno - architektoniczny. Charakterystyczny jest tu bowiem radialny układ ulic i dróg, zbiegających się w punkcie przeprawy do Frankfurtu nad Odrą, który ukształtowany został według starych traktów handlowych, wynikających z dawnej topografii terenu oraz sytuacji gospodarczo - administracyjnej miasta.

W Słubicach zachowane zostały zlokalizowane wzdłuż głównych ulic historyczne kamienice (pochodzące głównie z końca XIX w. i początku XX w.), gdzie budynki te tworzą ciekawą pod względem architektonicznym zabudowę pierzejową. Szczególnie należy zwrócić uwagę na tego typu zabudowę wzdłuż ulic Jedności Robotniczej, Kopernika, I-go Maja, Wojska Polskiego, Słowiańskiej,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Kościuszki, Żeromskiego oraz przy Placu Przyjaźni. O wartości tych obiektów może świadczyć fakt, że niemal wszystkie budynki w chwili obecnej znajdują się pod ochroną konserwatorską Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Niestety do tej pory w granicach administracyjnych miasta ustanowiono tylko jeden obiekt zabytkowy, którym jest wybudowany na przełomie XIX i XX w. budynek szkolny przy ul. Wojska Polskiego.

Niewiele zabytkowych obiektów o długiej metryce zachowało się również na obszarze gminy Słubice. Do najcenniejszych pod tym względem należy zaliczyć wpisane do rejestru zabytków Województwa Lubuskiego: XV - wieczny kościół filialny pw. Najśw. Serca Pana Jezusa w Lisowie, XV-wieczny kościół parafialny pw. Św. Józefa w Rybolicach, wybudowany na przełomie XVI i XVII w. kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Golicach oraz XVIII-wieczna chałupa podcieniowa nr 22 w Lisowie.

Wartość historyczną reprezentuje ponadto XVIII-wieczny, dwór oraz założenie folwarczne (II poł. XIX w.) w Starych Biskupicach.

Na terenie gminy znajdują się miejsca upamiętnionych wydarzeń historycznych, jak np. pomnik ofiar rosyjskiego korpusu pancernego poległych podczas walk toczonych w Kunowicach w okresie II Wojny Światowej, czy murowany pomnik z białego granitu ku czci ofiar nazistowskiego obozu pracy w Świecku.

Planowane jest także upamiętnienie wydarzenia z dnia 12 sierpnia 1759 r. kiedy to w Kunowicach stoczono jedną z największych bitew wojny siedmioletniej (1756 - 1763).

2.4 Zagospodarowanie przestrzenne

Infrastruktura techniczna

Drogi

Na terenie Gminy Słubice krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne, dzięki którym mieszkańcy gminy mają dogodne połączenia nie tylko z wszystkimi

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

głównymi ośrodkami Polski, ale i z metropoliami europejskimi. Informacje dotyczące rodzajów i długości dróg w gminie zawierają Tabele 8 i 9.

Tabela 8. Drogi na terenie Gminy Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Kategoria	Nr drogi	Przebieg	Długość (w km)
Drogi gminne	-	-	45,680
Drogi powiatowe	1252F	od drogi krajowej nr 29-Świecko – Rybocice – Kunice - granica gmin Słubice-Cybinka	12,700
	1253F	od drogi wojewódzkiej nr 137 - m. Kunowice ul. Dworcowa	1,134
	1254F	od drogi wojewódzkiej nr 137 - Nowe Biskupice – Gajec - Rzepin-do drogi krajowej nr 2	3,944
	1298F	od drogi krajowej nr 31 – Drzecin - Stare Biskupice - Nowe Biskupice - do drogi wojewódzkiej nr 137	5,889
	1299F	od drogi krajowej nr 31 – Słubice - Nowy Lubusz – Pławidło - Słubice - do drogi krajowej nr 31	17,894
	1300F	od drogi powiatowej nr 1299F-Kolonia Nowy Lubusz-do rz. Odry	3,905
	1301	od drogi krajowej nr 31 – Lisów - do drogi krajowej nr 31	1,577
	1302F	od drogi powiatowej nr 1301F - Lisów – Starków – Kowalów - do drogi wojewódzkiej nr 137	2,057
	1306F	od drogi krajowej nr 31-Golice-do drogi wojewódzkiej nr 139-Radówek	1,904
Drogi wojewódzkie	137	-	9,157
Drogi krajowe	2	Granica państwa – Poznań	4,800
	29	Granica Państwa – Cybinka – Krosno	15,000
	31	Kostrzyn – Słubice	15,500

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Tabela 9. Drogi gminne na terenie Gminy Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Wyszczególnienie	Długość dróg (w km)		
	2004	2005	2006
Ogólnie	43,67	44,79	45,68
Drogi twarde	34,53	35,55	36,54
Drogi gruntowe	9,14	9,14	9,14

Źródło: Dane dostarczone Urząd Miejski w Słubicach.

Gruntownych prac remontowych wymagają następujące ulice: Narutowicza, Księdza Piotra Wawrzyniaka, Księdza A. Szamarzewskiego, J. Piłsudskiego,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Konstytucji 3-go Maja. Natomiast wybudować należy drogę na Os. Krasińskiego, której niestabilna nawierzchnia żużlowo tłuczniowa od wielu lat utrudnia komunikację mieszkańcom. Jednocześnie należy zauważyć, że budowa infrastruktury drogowej jest konieczna na wszystkich powstających osiedlach mieszkaniowych, gdzie brak jest dróg utwardzonych, a część dróg osiedlowych jest jeszcze nie wytyczona. Pozostałe drogi w mieście wymagają miejscowych napraw, bądź powierzchniowego ułożenia masy asfaltowej. Generalnie tereny sołectw charakteryzują się słabo rozwiniętą infrastrukturą drogową. Istniejące w miejscowościach wiejskich drogi są drogami gruntowymi w niewielkim stopniu udrożnionymi przez usypanie kruszywa. Powyższe wskazuje konieczność budowy nowych dróg.

Wodociągi i kanalizacja

Właścicielem stacji uzdatniania i systemu dostarczania wody oraz oczyszczalni ścieków i systemu odprowadzania wód zużytych jest Zakład Usług Wodno-Ściekowych Sp. z o.o., w której Gmina Słubice posiada 100% udziałów.

Tabela 10 zawiera dane dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w gminie Słubice. Długość sieci wodociągowej w analizowanym okresie wzrosła o 1,2 km, co stanowi 1,7% wartości z końca 2004 r. Długość sieci kanalizacyjnej wzrosła o 14,6 km (43%).

Tabela 10. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z dnia 31.12

Sieć	Długość (w km)		
	2004	2005	2006
Wodociągowa	72,3	72,6	73,5
Kanalizacyjna	33,8	48,4	48,4

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Pod koniec 2006 r. stopień wykorzystania sieci wodociągowej, ukształtował się na poziomie 73,57%, co oznacza wydajność rzędu 10079 m³/d. Sieć obsługiwana jest przez 6 ujęć wody, które mają postać podziemnych studni

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

głębinowych. Najwydajniejsze jest ujęcie dla miasta Słubice ($8800 \text{ m}^3/\text{d}$), które jest wykorzystywane w 50%. Natomiast na terenach wiejskich największą wydajnością wyróżnia się ujęcie w miejscowości Rybocice ($291 \text{ m}^3/\text{d}$).

Obecnie na terenie gminy liczba odbiorców ogółem wynosi 2649, z czego 2562 to odbiorcy komunalni natomiast 413 odbiorcy gospodarczy.

W południowo - wschodniej części miasta zlokalizowane jest główne ujęcie wody, zbiorniki wyrównawcze oraz stacja uzdatniania wody dla Słubic oraz Kunowic i Nowego Lubusza. Wody gruntowe występują na terenie miasta bardzo płytko i związane są bezpośrednio ze stanem wód na Odrze. Sprzyja to występowaniu bardzo dużej ilości ujęć lokalnych, które są wykorzystane przez mieszkańców oraz zakłady pracy do czerpania wody do różnych celów gospodarczych.

Miejskie ujęcie służące zaopatrzeniu ludności w wodę do celów socjalno-bytowych oraz na cele gospodarcze. Ujęcie wody w rejonie byłego tzw. „Lotniska”, zlokalizowane w sąsiedztwie Kostrzyńsko - Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, składa się z 8 studni o wydajności od $48 \text{ m}^3/\text{h}$ do $82 \text{ m}^3/\text{h}$ i głębokości czerpania sięgającej do 102 m. Ujęcie wód podziemnych dla Słubic posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w kategorii „B” z dwu warstw wodonośnych o wydajności $370 \text{ m}^3/\text{h}$ z I warstwy wodonośnej + $35 \text{ m}^3/\text{h}$ z II warstwy wodonośnej. Określone decyzją - pozwoleniem wodnoprawnym z dnia 28.05.1997 r. - dopuszczalne maksymalne obciążenie ujęcia wynosi $8\,880 \text{ m}^3/\text{d}$. Sumaryczna wydajność studzien sięga ok. $370 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wydobywana w miejskim ujęciu woda jest uzdatniana w Stacji Uzdatniania Wody, w której zastosowano następujący układ uzdatniania wody :

- napowietrzanie otwarte,
- filtracja jednostopniowa przez złożę piaskowe o odpowiednim uziarnieniu,
- dezynfekcja wody podchlorynem sodu w przypadkach obniżenia dostaw wody do poziomu mniejszego niż zapotrzebowanie.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Sieć wodociągowa na terenie miasta Słubice jest znacznie zdekapitalizowana, jej wiek osiąga w większości 80 lat. Jakość wody jaką uzyskiwano do tej pory oraz długi okres eksploatacji spowodował zmniejszenie przekroju niektórych odcinków sieci nawet o 80 %. Z roku na rok zwiększa się awaryjność sieci wodociągowych. Powoduje to konieczność systematycznej wymiany starej sieci wodnej, a co za tym idzie, także armatury towarzyszącej (zasuw, hydrantów), która nie spełnia swojego zadania.

Modernizacji i rozbudowy wymagają także wodociągi wiejskie. Wymóg ten dotyczy przede wszystkim obiektów i sieci wodociągowych, które przejęto od rolniczych spółdzielni produkcyjnych i po byłych państwowych gospodarstwach rolnych. Były one wybudowane w latach 1965-1970 i wyposażone są w starą technologię uzdatniania wody.

W 2004 r. liczba mieszkańców z dostępem do sieci kanalizacyjnej wynosiła 16 280km. W ciągu dwóch lat długość sieci wzrosła o 1,6% do 16 541km. Aktualnie ok. 10% mieszkańców gminy oczekuje podłączenia do sieci kanalizacyjnej.

W gminie funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków, która została oddana do użytku w 1996 r. Jej przepustowość w 2006 r. wynosiła 6400m³/d, a stopień wykorzystania-65% (w porze suchej). Obsługuje ona dwie miejscowości: Słubice i Kunowice. Na terenie miasta znajduje się obecnie 16 lokalnych przepompowni ścieków.

Wśród najważniejszych zadań związanych z koniecznością usprawnienia gospodarki ściekowej wymienić należy:

- uszczelnianie sieci sanitarnych, metodą bezwykopową,
- udoskonalenie gospodarki osadami na oczyszczalni ścieków,
- budowa urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej na wsiach
- wymiana sieci wodociągowej na terenie miasta.

Ciepłownictwo i energia elektryczna

Zadanie własne w zakresie zaopatrzenia w ciepło mieszkańców Gmina Słubice realizuje poprzez Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (ZEC). Zakład sprzedaje ciepło użytkownikom na terenie miasta Słubice. Głównym źródłem wytwarzającym ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej jest ww. zakład zlokalizowany przy ul. Folwarcznej 1b (z zainstalowaną mocą cieplną 14,8 MW).

Zasadnicza sieć cieplna magistralna, o średnicy 50-300 mm ma długość 4949 mb. W większości są to zbudowane w latach 80-tych XX wieku ciepłociągi w technologii kanałów bezprzełazowych. Obecnie, przyłącza oraz sukcesywnie wymieniane odcinki sieci budowane są z wykorzystaniem technologii rurociągów preizolowanych. Sieci cieplne niskoparametrowe, 2- lub 4-rurowe (od węzłów wymiennikowych do rozdzielaczy w budynkach) mają łączną długość 2 390 mb.

Zakład eksploatuje 28 wymiennikowych węzłów cieplnych, stanowiących integralną część sieci cieplnej, z czego 22 węzły, to węzły dwufunkcyjne (CO i CW), a pozostałe służą wyłącznie do ogrzewania mieszkań i pomieszczeń użytkowych. Ze względu na wysoki poziom wód gruntowych sieć narażona jest na podmokanie, szczególnie w przypadku podniesienia poziomu rzeki Odry (na wielu odcinkach sieć CO położona jest mniej niż 1 m ponad poziomem wody rzeki Odry).

ZEC sprzedaje ciepło 60 odbiorcom instytucjonalnym, z których największe to:

— Spółdzielnia Mieszkaniowa:	33% sprzedaży,
— Wspólnoty Mieszkaniowe administrowane przez ZAMK	26% sprzedaży,
— Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	6% sprzedaży.

Odbiorcy ciepła zakwalifikowani są do trzech grup taryfowych stworzonych w zależności od sposobu podłączenia ich do sieci ciepłowniczej²:

² Odbiorcy korzystający z usług związanych z zaopatrzeniem w ciepło, z którymi rozliczenia prowadzone są na podstawie tych samych cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- grupa taryfowa CR A – odbiorcy zasilani z Ciepłowni Miejskiej (CR 1) poprzez sieć ciepłowniczą stanowiącą własność ZEC i eksploatowaną przez ZEC. Miejszem dostarczenia ciepła są węzły cieplne obsługujące jeden obiekt, eksploatowane przez ZEC i stanowiące jego własność.
- grupa taryfowa CR B – odbiorcy zasilani z Ciepłowni Miejskiej (CR 1) poprzez sieć ciepłowniczą stanowiącą własność ZEC i eksploatowaną przez ZEC. Miejszem dostarczenia ciepła są grupowe węzły cieplne wraz z zewnętrznymi instalacjami odbiorczymi, eksploatowane przez ZEC i stanowiące jego własność.
- grupa taryfowa KL A – odbiorcy zasilani z kotłowni olejowo - gazowej (KL O), eksploatowanej przez ZEC.

Szczegółowe dane dotyczące sprzedaży ciepła wg grup odbiorców zawiera Tabela 11.

Tabela 11. Sprzedaż ciepła według grup odbiorców w latach 2004 - 2006

Grupa odbiorców	Sprzedaż ciepła [GJ]		
	2004	2005	2006
CR A	28 534	28 503	27 205
CR B	54 271	49 416	48 509
KL A	3 075	2 893	4 483
Razem ZEC	85 880	80 812	80 197

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Problemy przed jakimi stoi miejska gospodarka ciepła to:

- duża liczba emitorów zanieczyszczeń pozostających we władaniu różnych podmiotów,
- krańcowe wyeksploatowanie urządzeń oraz ograniczona moc podstawowego źródła - Ciepłowni Miejskiej,
- przestarzała technologia produkcji ciepła, w perspektywie najbliższych lat nie spełniająca unijnych standardów emisji zanieczyszczeń,
- zły stan techniczny najstarszych odcinków sieci magistralnej sieci stanowi zagrożenie bezpieczeństwa nieprzerwanych dostaw oraz powodujący znaczne straty ciepła przesyłanego do odbiorców,
- wysokie i ciągle rosnące ceny nośników energii.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Dostarczycielem energii elektrycznej dla Gminy Słubice jest ENEA Operator Sp. z o.o., z którego usług korzysta ponad 8800 osób³. Gmina jest zelektryfikowana trzema rodzajami linii:

- NN – 235,0 km,
- SN – 161,0 km,
- WN – 24,0 km.

Energetyka należy do jednych z nielicznych dziedzin infrastruktury technicznej zaspokajającej potrzeby wszystkich mieszkańców gminy. Praktycznie każdy wniosek o podłączenie i zaopatrzenie w energię elektryczną jest rozpatrywany pozytywnie, gdyż nie istnieje niebezpieczeństwo braku energii elektrycznej. Na bieżąco trwają prace związane z wymianą linii napowietrznych i budową przyłączy.

Gaz

Gaz do gminy dostarczany jest przez dwa podmioty: „Media Odra Warta” Sp. z o. o. z siedzibą w Międzyrzeczu (MOW) oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA (PGNiG).

MOW zaopatruje w gaz miejscowości: Słubice, Kunowice, Lisów, Golice oraz Drzecin. Długość sieci wynosi 36 km, z czego ponad 27 km stanowi sieć średniego ciśnienia⁴. Większość sieci przypada na sołectwo Kunowice (9926 m) oraz miasto Słubice (9227 m). Sieć składa się z 314 przyłączy o łącznej długości 8 743,87 m. Według liczby zarejestrowanych liczników z sieci korzysta 297 użytkowników.

Na terenie Gminy Słubice wybudowano jedną z trzech stacji gazowych I-go stopnia o przepustowości $Q=10000 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz dodatkowa stacja pomiarowa gazu dla miasta o przepustowości $Q=1800 \text{ m}^3/\text{h}$. Stacja ta jest punktem granicznym pomiędzy sieciami należącymi do Wielkopolskiej Spółki Gazowniczej S.A - Zakład Gazowniczy Szczecin i „Media Odra Warta”.

³ Dane z dnia 30. 09. 2007 r.

⁴ Dane z października 2007 r.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

W 2006 r. ilość sprzedanego gazu w stosunku do 2004 r. wzrosła ponad dziesięciokrotnie z 481 057 m³ do 5 513 213 m³ na terenie miasta Słubice, także w sołectwach odnotowano wzrost z 181 700 m³ do 196 203 m³, tj. o 7,9%.

PGNiG obsługuje jedynie mieszkańców miasta Słubice, na terenie którego posiada następującą infrastrukturę: 7,5 km sieci średniego ciśnienia, 36,3 km sieci ciśnienia niskiego oraz 1023 przyłącza gazu⁵.

Na podstawie liczby gazomierzy liczba odbiorców wynosiła 4778 szt., natomiast według użytkowników 5363, w tym:

- gospodarstwa domowe 5215 szt., w tym z c.o. 1674 szt.,
- budownictwo i przemysł: 6 szt.,
- handel i usługi: 151 szt.,
- pozostali: 1 szt.

Sprzedaż gazu w 2006 r. w stosunku do 2004 r. wzrosła o 2,3% i ukształtowała się na poziomie 4 580,5 m³.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Słubice pracami związanymi z usuwaniem i eliminacją odpadów oraz utrzymaniem porządku zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.

W Kunowicach znajduje się miejsko-gminne składowisko odpadów odległe od najbliższych zabudowań o około 1.5 km. Warunki izolacji przestrzennej są dobrze dobrane pod względem ochrony ludności przed narażeniem na zapachy i rozwiewaniem odpadów. Ze względu na wymogi bezpieczeństwa podłoże wysypiska zostało uszczelnione geomembraną. Prowadzona jest również kontrola oddziaływania składowiska na I i II poziom wodonośny. Ustanowiono strefę ochrony sanitarnej o promieniu 500m od ogrodzenia.

Wysypisko zostało wybudowane na powierzchni 7,71 ha wg nowych technologii w latach 1992/93. Ocieki z kwater gromadzone są w zbiornikach

⁵ Dane z dnia 31. 12. 2006 r.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

ewaporacyjnych a następnie wykorzystywane do zraszania odpadów na kwaterach, co przyspiesza rozkład odpadów organicznych oraz zapobiega samozapłonom. Kwatery wykorzystywane do składowania odpadów zajmują około 4 ha, a pozostały teren (3 ha) stanowi rezerwę pod dalszą zabudowę

Składowisko wyposażone jest w wagę samochodową z oprogramowaniem komputerowym, budynek socjalny, własne ujęcie wody, myjnię samochodową, zbiornik przechowywania padliny, wiatę na sprzęt pracujący na wysypisku.

Pozyskanie nowych terenów pod składowisko odpadów jest coraz trudniejsze, dąży się do jak najdłuższego użytkowania już istniejącego. W tym celu w 2002 r. został zakupiony kompaktor DINO DZO-4 do ugniatania odpadów na wysypisku. Przy użyciu kompaktora współczynnik zagęszczenia odpadów na wysypisku wynosi 1:4.

W okresie użytkowania wysypiska, jego pojemność została wykorzystana w około 50%. Przewiduje się, że przy pracy kompaktora okres użytkowania wysypiska przedłuży się o ok. 15 lat, zakładając obecną ilości składowanych odpadów.

W grudniu 2004r. oddano do użytku wybudowaną w Kurowicach ze środków programu SAPARD sortownię odpadów, w której następuje odzysk surowców wtórnych z masy odpadów komunalnych zmieszanych.

Telekomunikacja

Na terenie miasta działa nowoczesna centrala telefoniczna, która posiada wolne pola do podłączenia kolejnych numerów telefonicznych. Zapotrzebowanie mieszkańców Gminy Słubice w tym zakresie jest zapewnione.

Operator sieci telefonicznej udostępnia następujące usługi:

- typowy abonament telefoniczny,
- ISDN podstawowy,
- ISDN rozszerzony - umożliwia korzystanie ze wszystkich rodzajów usług przy użyciu tylko jednego łącza,
- dostęp szerokopasmowy do internetu,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- POLPAK - publiczna sieć teleinformatyczna, obejmująca swym zasięgiem cały kraj, przydatna dla firm prywatnych oraz administracji państwowej i samorządowej, korzystających często z usługi transmisji danych,
- infolinia 0-800,
- dzierżawa łącz.

2.5 Infrastruktura społeczna

Edukacja

Tabela 12 zawiera zestawienie publicznych placówek oświatowych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta Słubice⁶.

Tabela 12. Zestawienie placówek oświatowych na terenie Gminy Słubice w 2007 r.

Rodzaj placówki	Publiczne
Żłobko-przedszkole	1 prowadzone przez Gminę Słubice
Przedszkola	4 prowadzone przez Gminę Słubice
Szkoły podstawowe	5 prowadzonych przez Gminę Słubice
Gimnazja	2 prowadzone przez Gminę Słubice
Szkoły ponadgimnazjalne	Prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Słubicach: — Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta, — Zespół Szkół Technicznych im. inż. Tadeusza Tańskiego, — Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych, — Centrum Kształcenia Ustawicznego, — Centrum Kształcenia Praktycznego.

Źródło: Informacje z Urzędu Miejskiego w Słubicach.

Na terenie miasta Słubice znajduje się również Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Janusza Korczaka, w skład którego wchodzi: szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa w zawodzie ogrodnik terenów zielonych i kucharz małej gastronomii, Zespoły Edukacyjno - Terapeutyczne dla szkoły podstawowej i gimnazjum oraz internat.

⁶ Więcej informacji w: Strategia Rozwoju Edukacji w Gminie Słubice na lata 2007 - 2013.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

W roku szkolnym 2005/2006 liczba uczniów we wszystkich jednostkach oświatowych podległych samorządowi gminnemu wynosiła 2147 i była większa w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 63 osoby (2084). Spadek liczby uczniów zanotowały wszystkie szkoły podstawowe mieszczące się na terenie miasta Słubice (odpowiednio: SP nr 1: 10,5%, SP nr 2: 2,4%, SP nr 3: 2,6%) oraz Gimnazjum nr 1 (7,5%). W pozostałych jednostkach zanotowano wzrost: 11,3% w SP w Kunowicach, 31% w SP w Golicach oraz 5,5% dla Gimnazjum nr 2. W roku szkolnym 2006/2007 Gimnazjum nr 1 ukończyło 302 uczniów. Prawie 75% z nich zdecydowało się kontynuować naukę w szkołach średnich leżących na terenie Słubic. Zespół Szkół Licealnych oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych wybrało po 30,5% ogółu uczniów. Pozostali uczniowie zdecydowali się na dalszą naukę w Zespole Szkół Technicznych. Spośród ośrodków zamiejscowych największą popularnością cieszyło się Liceum Ogólnokształcące w Zielonej Górze (Tabela 13).

Tabela 13. Kierunki dalszej edukacji absolwentów Gimnazjum nr 1 w Słubicach w 2007 r.

Nazwa szkoły	Liczba uczniów
Zespół Szkół Licealnych w Słubicach	92
Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Słubicach	92
Zespół Szkół Technicznych w Słubicach	39
Liceum ogólnokształcące w Zielonej Górze	26
Liceum Ogólnokształcące w Rzepinie	16
Zespół Szkół Leśnych w Staroście	11
Zespół Szkół Ekonomicznych Ośnie Lubuskim	7
Liceum Ogólnokształcące w Gorzowie Wlkp.	6
Gimnazjum we Frankfurcie n/Odrą	5
Zespół Szkół Techniczno Zawodowych w Sulęcinie	4
Zespół Szkół w Skwierzynie	2
Liceum Ogólnokształcące w Kostrzynie n/Odrą	1
Technikum Lotnicze w Powodowie	1

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Gimnazjum nr 2 w roku szkolnym 2006/2007 ukończyły 62 osoby. Zdecydowana większość zdecydowała się na pozostanie w Słubicach (Tabela 14). Największą popularnością wśród absolwentów gimnazjum cieszyły się: Liceum Ogólnokształcące (43,5% abiturientów), Zespół Szkół Ekonomiczno - Rolniczych (22,5%) oraz Zespół Szkół Technicznych (17,7%).

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 14. Kierunki dalszej edukacji absolwentów Gimnazjum nr 2 w Słubicach w 2007 r.

Nazwa Szkoły	Liczba Uczniów
Liceum Ogólnokształcące – Słubice	27
Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych -Słubice	14
Zespół Szkół Technicznych – Słubice	11
Liceum Ogólnokształcące - Zielona Góra	2
Liceum Katolickie - Zielona Góra	2
Gimnazjum we Frankfurcie	2
Zespół Szkół Leśnych – Starościn	2
Liceum Sportowe - Zielona Góra	1
Liceum Sportowe – Poznań	1

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

W Tabeli 15 zaprezentowano dane dotyczące liczby uczniów w placówkach oświatowych, dla których organizatorem jest Starostwo Powiatowe w Słubicach.

Tabela 15. Dane dotyczące liczby uczniów w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Starostwo Powiatowe w Słubicach w latach 2005-2007

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba uczniów w roku szkolnym	
		2005/2006	2006/2007
1.	Zespół Szkół Licealnych	434	468
2.	Zespół Szkół Technicznych	465	488
3.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych	495	443
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	132	99

Źródło: Dane otrzymane ze Starostwa Powiatowego w Słubicach.

Collegium Polonicum

W 1992 r. podjęto starania o utworzenie wspólnej placówki naukowo-badawczej dwóch partnerskich uniwersytetów: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Pierwsza inauguracja roku akademickiego miała miejsce 12 października 1998r. Uczelnia wyrosła z potrzeby zintensyfikowania i nadania nowego wymiaru współpracy transgranicznej oraz pogłębiania kontaktów naukowych pomiędzy Polską i Niemcami. Jednym z najważniejszych zadań Collegium Polonicum jest stworzenie możliwości wspólnego kształcenia młodzieży

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

polskiej i niemieckiej, a także przedstawicieli innych narodowości, co w sposób najbardziej efektywny i naturalny przyczynia się do przełamywania barier i uprzedzeń oraz zbliżenia młodych ludzi i kształtowania wspólnej europejskiej świadomości.

Słubice dzięki Collegium Polonicum stały się miastem akademickim. Życie studenckie wzbogaca jego klimat i atmosferę.

Powołanie do życia uczelni wyższej o międzynarodowym charakterze jest czynnikiem miastotwórczym. Przybywający rokrocznie z terenu całego kraju absolwenci szkół średnich, studenci kierunków studiów podyplomowych oraz doktoranckich kształtują i wpływają na jego pozytywny wizerunek.

Kultura

Najważniejszym organizatorem imprez kulturalnych na terenie gminy jest Słubicki Miejski Ośrodek Kultury, zwany potocznie SMOK-iem. Jednym z licznych jego zadań jest organizowanie czasu pozaszkolnego dzieciom i młodzieży w formie popołudniowych zajęć przeprowadzanych przez wykwalifikowanych instruktorów. Podczas spotkań, dzieci nie tylko mile spędzają czas, ale poprzez dobrą zabawę zdobywają doświadczenie, nabywają umiejętności współdziałania w grupie, rozwijają i pogłębiają swoje zainteresowania. Zapisy do poszczególnych grup rozpoczynają się we wrześniu każdego roku. W 2007 r. zajęcia prowadzone są w następujących kategoriach: taneczne, wokalne, muzyczne, plastyczne, fotograficzne, szachowe, fitness oraz aikido.

Ośrodek kultury zajmuje budynek o powierzchni 2 000 m². Znajdują się w nim:

- sala widowiskowa ze sceną (z 250 miejscami),
- sala dyskotekowo-taneczna,
- 2 sale wykładowe i zajęć muzycznych,
- sala konferencyjna,
- galeria,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- pracownia fotograficzna,
- pracownia plastyczna,
- pracownia - klub żeglarski.

W ośrodku cyklicznie odbywają się koncerty jazzowe i rockowe, jak również spotkania kulturalne. W strukturach SMOK-u funkcjonuje Galeria „Okno”. Założona w 2002 r. stanowi istotny element w procesie integracji społeczeństwa ze sztuką. W zależności od kreatywności, podejmowanych inicjatyw, zaangażowanych osób stosowane są różne formy współpracy. Galeria, oprócz sal wystawienniczych dysponuje dodatkowymi pomieszczeniami, w których organizowane są zajęcia praktyczne. W skład pomieszczeń wchodzi pracownia malarstwa i rysunku, wyposażona w sztalugi i materiały plastyczne, pracownia fotograficzna z czterema ciemniami wyposażonymi w sprzęt do obróbki fotografii czarno-białej oraz studio fotograficzne.

W ramach prowadzonych, cyklicznych zajęć przy galerii funkcjonuje :

- pracownia plastyczna dla dzieci od 7 do 12 lat,
- pracownia plastyczna dla młodzieży i starszych od 13 do 101 lat,
- pracownia fotograficzna dla młodzieży od 13 do 16 lat – „mała AKFA” (mała Amatorska Komórka Fotografii Artystycznej),
- pracownia fotograficzna dla młodzieży od 16 lat „AKFA” (Amatorska Komórka Fotografii Artystycznej).

Na terenie Słubic działa kilka zespołów artystycznych, które mimo krótkiego stażu zasłynęły już zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej.

Należą do nich:

- zespoły wokalne „MAŁY RYTMOS” (założony w 2004 r.) i „RYTMOS” (rok założenia 2001 r.),
- młodzieżowy zespół tańca nowoczesnego „FRAJDA” (2000 r.),
- zespół piosenki i tańca „MAŁA FRAJDA” (2000 r.),
- młodzieżowa orkiestra dęta „FANFARY EUROPY” (2007 r.),
- chór seniorów „KONSONANS” (2002 r.).

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

SMOK koordynuje również działalność świetlic wiejskich w gminie, między innymi w zakresie:

- organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (zajęcia pozaszkolne),
- opieki merytorycznej nad opiekunami świetlic,
- animowania i wspierania działalności artystycznej wśród dzieci i młodzieży (amatorski ruch artystyczny),
- opracowywania programów działania, sprawozdań i prowadzenie dokumentacji.

W gminie funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć biblioteczna, w skład której wchodzi: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach, Filia Biblioteczna w Kunowicach oraz 10 punktów bibliotecznych: 4 miejskie (Przedszkole Samorządowe „Miś Uszatek”, Przedszkole Samorządowe „Jarzębinka”, Przedszkole Samorządowe „Pinokio”, szpital powiatowy) oraz 6 wiejskich (w Golicach, Kunicach, Lisowie, Rybocicach, Świecku, Nowych Biskupicach).

Księgozbiór biblioteki obejmuje 65 100 woluminów, z czego 26 273 książek to literatura dla dorosłych, 15 246 literatura dla dzieci oraz 23 851 należy do innych działów. W 2006 r. przybyło 2613 woluminów. W majątku biblioteki znajduje się 372 materiałów audiowizualnych oraz 297 dokumentów elektronicznych. W 2007r. prenumerowanych jest 37 pozycji. W bibliotece mieszkańcy mogą korzystać ze 128 stanowisk czytelniczych.

Liczba czytelników wynosi 4643, z czego w oddziale dziecięcym zapisanych jest 1395 osób, natomiast w oddziale dla dorosłych–3080 użytkowników. Z książek zgromadzonych w filii w Kunowicach korzysta 159 czytelników.

Ponadto na terenie Miasta Słubice funkcjonuje biblioteka przy Collegium Polonicum, która służy nie tylko środowisku akademickiemu, ale również szerokiej grupie mieszkańców.

Ochrona Zdrowia

Główną placówką ochrony zdrowia w Gminie Słubice jest Szpital Powiatowy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Słubicach. W obiekcie szpitala wybudowanym w 1964 roku funkcjonują:

- oddział chorób wewnętrznych z pododdziałem gastroenterologii i pracownią endoskopii,
- oddział ginekologiczno – położniczo – noworodkowy,
- oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej,
- oddział pediatryczny,
- oddział anestezjologii i intensywnej terapii,
- szpitalny oddział ratunkowy,
- blok operacyjny,
- blok porodowy,
- trzy pracownie diagnostyczne,
- pięć zespołów wyjazdowych opieki doraźnej,
- siedem poradni specjalistycznych⁷.

Na terenie gminy działa kilkadziesiąt samodzielnych niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej w wielu specjalnościach m.in.: stomatologia, choroby wewnętrzne, dermatologia, ortopedia, okulistyka, laryngologia, chirurgia, chirurgia plastyczna, psychologia oraz 10 aptek.

Zapobiegawczym i bieżącym nadzorem sanitarnym oraz prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzeniem działalności oświatowo-zdrowotnej w Słubicach zajmuje się Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna.

⁷ Szczegółowe informacje: www.zozslubice.pl

Obiekty sportowe

Na terenie gminy Słubice znajduje się wiele miejsc umożliwiających czynne uprawianie sportu. Główną bazę stanowią komunalne obiekty administrowane przez Zakład Budżetowy – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słubicach – stanowiący Euroregionalne Centrum Sportowo-Rekreacyjne. Budowany w latach 1914 – 1927 i zmodernizowany w roku 2001 - 2003 w ramach programu „Strategia Słubice – Frankfurt (O) „ dysponuje następującymi obiektami:

- olimpijski stadion lekkoatletyczno-piłkarski z bieżnią o nawierzchni „MONDO”, czterema treningowymi płytami piłkarskimi, salą gimnastyczną, siłownią, zespołami odnowy biologicznej,
- Miejską Salą Sportową,
- kortem tenisowym,
- strzelnicą kulową
- basenem otwartym.

Przy tak bogatym zapleczu specjalnością Ośrodka stała się organizacja zgrupowań sportowych, obsługa imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych, organizacja czasu wolnego dla społeczności lokalnej Europejskich miast bliźniaczych – Słubice i Frankfurt (O).

Tabela nr 16 zawiera wykaz obiektów, z których korzystają mieszkańcy oraz turyści. Ich liczbę powiększają szkolne obiekty sportowe wymienione w Tabeli nr 17.

2.6 Infrastruktura instytucjonalna

W Słubicach mają siedziby następujące oddziały banków:

- Bank PEKAO S.A. I Oddział,
- Bank PKO BP,
- Oddział Banku BPH,
- Bank Zachodni WBK S.A.,
- Bank Spółdzielczy w Ośnie Lubuskim Oddział Słubice.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Funkcjonują tutaj również firmy spedycyjne i transportowe. Miasto dysponuje dobrą bazą hotelową liczącą ponad 1040 miejsc noclegowych. W 1992 r. we Frankfurcie(O) rozpoczęło działalność World Trade Center (WTC), pierwsze polsko-niemieckie joint venture urzędów miejskich w Słubicach i Frankfurcie(O) oraz Ministerstwa ds. Gospodarki Brandenburgii. WTC jest organizacją non-profit, pełni rolę łącznika między firmami regionu środkowego Nadodrza. Pomaga przedsiębiorcom w nawiązywaniu i realizacji kontaktów gospodarczych poza granicami macierzystych krajów. W 2005 r. spółka WTC weszła w skład nowej spółki: Inwestor Center Ostbrandenburg. Biuro ICOB zajmuje się kompleksową obsługą małych i średnich firm (tłumaczenie tekstów i rozmów, organizowanie spotkań i konferencji, wyszukiwanie zagranicznych parterów).

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 16. Pozaszkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy Słubice

Obiekt	Adres	Przeznaczenie
Miejska Sala Sportowa (40 x 24)	Słubice, OSiR, ul. Sportowa 1 ul. J. Piłsudskiego 17	programowe zajęcia szkolne, piłka siatkowa, piłka koszykowa, piłka ręczna, zajęcia ogólnorozwojowe i rekreacyjne
Stadion lekkoatletyczno – piłkarski		lekka atletyka, piłka nożna, imprezy sportowo – rekreacyjne i turystyczne, uroczystości samorządowe i państwowe, współpraca transgraniczna
Sala gimnastyczna (24 x 12)		piłka siatkowa, piłka koszykowa, zajęcia ogólnorozwojowe i rekreacyjne.
Płyty treningowe pełnowymiarowe		piłka nożna, lekka atletyka.
Basen otwarty (100 x 25)		pływanie – nauka pływania, zawody pływackie i rekreacja w wodzie
Boisko do plażowej piłki siatkowej		piłka siatkowa
Zespół odnowy biologicznej i rehabilitacji + sauna		odnowa biologiczna, rehabilitacja i zabiegi lecznicze (wszystkie dyscypliny sportowe)
Siłownia		trening siłowy (wszystkie dyscypliny sportowe), kulturystyka
Strzelnica sportowa:		strzelectwo sportowe – kulowe
Kort tenisowy o nawierzchni mineralnej:		tenis ziemny
Kort tenisowy o nawierzchni sztucznej	Słubice, ul. Ogrodowa	tenis ziemny
Pola golfowe – Słubice Golf Club:	Słubice, ul. Sportowa 1	golf
Kort tenisowy o nawierzchni sztucznej	Słubice, ul. J. Piłsudskiego (Domy Studenta)	tenis ziemny
Boisko sportowe	Kunowice	piłka nożna
Boisko sportowe	Pławidło	piłka nożna

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 17. Szkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy Słubice

Obiekt	Adres	Przeznaczenie
Boisko szkolne	SP nr 1, ul. Wojska	lekka atletyka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka koszykowa
Sala gimnastyczna	Polskiego 1, Słubice	piłka siatkowa, piłka koszykowa
Boisko szkolne	SP nr 2, ul. Wojska Polskiego 38, Słubice	lekka atletyka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka koszykowa, piłka siatkowa
Sala gimnastyczna		piłka siatkowa, piłka koszykowa.
Siłownia		trening siłowy (wszystkie dyscypliny sportowe), kulturystyka
Boisko szkolne	SP nr 3, ul. Kilińskiego, Słubice	lekka atletyka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa – plażowa
Sala gimnastyczna		piłka siatkowa, piłka koszykowa
Boisko szkolne	Zespół Szkół Technicznych, ul. Niepodległości 13, Słubice	piłka ręczna
Sala gimnastyczna		piłka siatkowa, piłka koszykowa
Strzelnica sportowa pneumatyczna:		strzelectwo sportowe – pneumatyczne
Stadion szkolny	Zespół Szkół Ekonomiczno – Rolniczych, ul. Niepodległości 23, Słubice	lekka atletyka, piłka nożna , piłka siatkowa – plażowa, piłka ręczna
Sala gimnastyczna		piłka siatkowa, piłka koszykowa
Boisko szkolne	SP w Kunowicach	piłka siatkowa
Boisko szkolne	SP w Golicach	piłka koszykowa, piłka siatkowa.
Sala gimnastyczna		piłka siatkowa, piłka koszykowa.

Źródło: Dane dostarczone przez Urząd Miejski w Słubicach.

2.7 Podstawy gospodarcze. Zatrudnienie i bezrobocie

Do 1945 r. znaczna część obszaru dzisiejszej gminy stanowiła dzielnicę Frankfurtu nad Odrą i dopiero od tego momentu zaczęła funkcjonować jako osobny organizm. Niemalęgo wysiłku wymagało usamodzielnienie ekonomicznie miasta. Zadanie to gmina wypełniła doskonale, stanowi ona aktualnie centrum jednego z najbogatszych powiatów w kraju. Rozwój liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy przedstawia Tabela 18.

W okresie 2004-2006 liczba wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie wzrosła o 8,0%. Najistotniejsze zmiany zanotowano w sektorze prywatnym, w ramach którego funkcjonuje 92,5% ogółu podmiotów. W tym czasie liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zwiększyła się o 191 (8,4%). W pozostałych kategoriach sektora prywatnego również zanotowano wzrost liczby podmiotów. Sektor publiczny charakteryzował się w tym okresie względną stabilnością, odnotowano wzrost o 2,4%. Bardzo istotnym elementem gospodarczym jest partycypacja gminy w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Słubice posiadają 14,2% akcji KS SSE. Pozostałymi akcjonariuszami są:

- Skarb Państwa - 56,7%,
- Miasto Kostrzyn - 15,1%,
- Miasto Nowa Sól - 5,1%,
- Miasto Gorzów Wlkp – 3,0%,
- Prochem Zachód - 2,9%,
- Miasto Gubin - 1,8%,
- Miasto Bytom Odrzański - 0,8%,
- Agencja Rozwoju Regionalnego w Gorzowie Wlkp. - 0,4%.

Od 2007 r. na terenie Gminy Słubice zlokalizowane są dwa kompleksy SSE: kompleks nr 1 o powierzchni 72,88 ha i kompleks nr 2 o powierzchni 96,90 ha. Wykaz podmiotów gospodarujących w podstrefie Słubice zawiera Tabela 19.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 18. Podmioty gospodarcze w gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	3096	3222	3345
Sektor publiczny			
podmioty gospodarki narodowej ogółem	246	253	252
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	55	54	53
przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1
spółki handlowe	3	4	4
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	2	2	2
Sektor prywatny			
podmioty gospodarki narodowej ogółem	2850	2969	3093
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2263	2351	2454
spółki handlowe	210	227	238
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	128	140	154
Spółdzielnie	14	14	13
Fundacje	3	3	3
stowarzyszenia i organizacje społeczne	31	34	39

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Tabela 19. Podmioty na terenie podstrefy Słubice KS SSE w 2007 r.

Nazwa firmy	Branża	Kraj pochodzenia
ALBARO	Obuwnicza	Polska
MHG	Meblowa	Polska
MILA PLUS	Meblowa	Polska
FRABA	Sensoryka przem.	Niemcy
DILA	Meblowa	Niemcy
TRANS LOGISTYKA	Logistyka	Polska
ESG	Metalowa	Niemcy
HOFMAN SŁUBICE	Drzewna	Holandia
KONECKE	Spożywcza	Niemcy
Kohl-Group Polska Sp. z o.o.	Metalowa	Niemcy
FROST	Logistyka	Polska
Delifrance Polska Logistics Sp. z o.o.	Spożywcza	Francja
FOLIAREX	Wyroby sztuczne	Polska
ENPAL	Wyroby z drewna	Polska
PT-H TRANSHAND	Transport	Polska
BIOENERGIA SŁUBICE	Wyroby chemiczne	Niemcy
GLOBALKARAT sp z o.o.	Transport	Białoruś-Polska
TRANSKARAT Sp. z o.o.	Transport	Rosja-Polska
BOMMEL FURNITURE Sp. z o.o.	Meblowa	Holandia

Źródło: Strona http://www.kssse.pl/index.php?page_id=10.

Ważnym elementem wspierania lokalnej przedsiębiorczości jest aktywna współpraca między podmiotami gospodarczymi a władzami gminy. Gmina Słubice proponuje przedsiębiorcom bezpłatne szkolenia w zakresie pozyskiwania środków unijnych, czy też zmian w przepisach dotyczących przedsiębiorczości. Jasne, aktualne i precyzyjne informacje dla przedsiębiorców, połączone z możliwością skorzystania ze szkoleń, czy też ze współpracy z instytucjami gospodarczymi w Polsce i poza jej granicami, tworzą szeroki wachlarz sposobów wspierania biznesu przez gminę.

Liczba pracujących w gminie systematycznie rośnie (Tabela 20). W okresie 2004 - 2006 szeregi zatrudnionych powiększyły się o 441 osób (wzrost o 10,4%). Aż 335 osób z tej liczby stanowili mężczyźni (78%). Tak wysoka dynamika wzrostu liczby zatrudnionych jest pozytywnym objawem postępującego rozwoju gospodarczego w gminie.

Tabela 20. Pracujący w Gminie Słubice według płci w latach 2004 - 2006

Stan z 31.12.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	4232	4506	4673
Mężczyźni	1936	2156	2281
Kobiety	2296	2350	2392

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

W latach 2004 – 2006, w Gminie Słubice, podobnie jak w całym kraju bezrobocie malało. W roku 2006 w stosunku do roku 2004 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 193 osoby (Tabela 21). Wśród bezrobotnych przeważają osoby poniżej 35 roku życia, które na koniec 2006 r. stanowiły ponad 66% bezrobotnych. Niepokój budzi zwiększenie się w 2006 r., w porównaniu z 2004 r. (mimo ogólnego spadku bezrobocia), liczby bezrobotnych, którzy ukończyli 55 rok życia (o 62 osoby). Powtórne włączenie tych osób do aktywnego życia zawodowego sprawia najwięcej trudności.

Biorąc pod uwagę kwalifikacje zawodowe bezrobotnych można stwierdzić, że podobnie jak w skali całego kraju, najliczniejszą grupę stanowią osoby najslabiej wykształcone. Ponad 60% bezrobotnych legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym.

Czas pozostawania bez pracy jest ważną cechą decydującą o charakterze bezrobocia w każdym mieście. Decyduje on bowiem nie tylko o sytuacji ekonomicznej, ale może także istotnie oddziaływać na morale i społeczne postawy osób poszukujących pracy. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok w strukturze bezrobotnych, jest trwale dominujący. W analizowanych latach 60% bezrobotnych w Gminie Słubice poszukuje zatrudnienia ponad rok. Ponowne włączenie tych osób do aktywnego życia zawodowego nie jest zadaniem łatwym.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 21. Bezrobotni w gminie Słubice w latach 2004 - 2006

Stan z 31.12

Wyszczególnienie		GMINA SŁUBICE						MIASTO SŁUBICE					
		2004		2005		2006		2004		2005		2006	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni ogółem		1911	924	1929	957	1718	855	1650	796	1651	824	1459	728
Bezrobotni z prawem do zasiłku		359	198	327	156	345	195	339	184	282	142	295	168
Bezrobotni długotrwale pozostający bez pracy		1130	582	1215	630	1015	498	963	492	1030	530	862	423
według wieku	18-24	347	159	350	166	301	155	290	130	281	134	238	128
	25-34	590	301	597	329	476	250	524	256	532	290	412	210
	35-44	424	209	396	199	359	182	358	179	329	168	303	153
	45-54	478	239	478	234	448	221	413	215	409	204	383	193
	55-59	61	16	94	29	123	47	55	16	87	28	113	44
	60-64	11	0	14	0	11	0	10	0	13	0	10	0
według poziomu wykształcenia	Wyższe	71	40	96	62	84	51	68	39	91	59	76	45
	policealne i średnie zawodowe	487	280	462	266	437	255	421	236	395	225	377	223
	średnie ogólnokształcące	176	117	173	112	152	107	163	110	161	104	137	96
	zasadnicze zawodowe	526	217	507	215	445	179	448	186	428	185	373	149
	gimnazjalne i poniżej	651	270	691	302	600	263	550	225	576	251	496	215

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach.

Gospodarcze osiągnięcia Gminy

Od wielu lat Słubice znajdują się w czołówce rankingów: miasto jest wysoko oceniane przez ekspertów i ekonomistów. Słubice jako jedno z nielicznych miast w Polsce zostały uhonorowane przez Radę Europy za wkład w propagowanie myśli europejskiej i urzeczywistnianie idei wspólnej Europy: Honorowym Dyplomem Europejskim (1993 r.), Honorową Flagą Europejską (1994 r.) oraz Honorową Plakietą Europejską (1999 r.).

Słubice od 2004 roku są laureatem konkursu GMINA FAIR PLAY, będącego promocją gmin przyjaznych biznesowi, aktywnych i skutecznych w przyciąganiu inwestorów. Wśród miast do 40 tysięcy mieszkańców w „Rankingu Miast 2003” Słubice uplasowały się na 18 miejscu uzyskując tytuł „Miasta przyjaznego dla inwestorów”. Jako miasto pierwszej klasy potencjału rozwojowego w Polsce Słubice otrzymały podwójną nagrodę i statuetkę Kazimierza Wielkiego. W rankingu „Gmina przyjazna inwestorom przeprowadzanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Słubice zajęły 10 miejsce w kraju (najwyższe w woj. lubuskim).

Od 2006 r. gmina uczestniczy w konkursie Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości. W rywalizacji tej, w 2007 r., gmina zajęła trzecie miejsce w swojej kategorii.

2.8 Turystyka

Graniczne położenie Słubic w bezpośrednim sąsiedztwie Frankfurtu(O) oraz funkcjonowanie na terenie gminy dwóch drogowych przejść granicznych (w Słubicach i Świecku) generuje znaczny ruch ludności. Wiele osób przekraczających granicę uprawia tzw. turystykę handlową.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Słubice mają dobrą bazę hotelową. Składają się na nią:

- hotel „Cargo” (z 148 miejscami noclegowymi, restauracją, barem, kawiarnią i salami konferencyjnymi),
- hotel „Holidays” – 108 miejsc noclegowych
- hotel „Relax” – 60 miejsc noclegowych
- hotel „Baranowski” – 200 miejsc noclegowych
- hotel „Kaliski” – 102 miejsca noclegowe
- hotel „Sportowy” – 132 miejsca noclegowe,
- hotel „Amer” - 30 miejsc noclegowych,
- motel „Oaza” - 20 miejsc noclegowych,
- hotel „Korona” 20 miejsc noclegowych
- hotelik „Marion”- 16 miejsc noclegowych
- domy akademickie - 201 miejsc noclegowych,
- hotel „Nadodrzański” RSP w Kunowicach - 19 miejsc noclegowych,
- Ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy „Rancho” w Drzecinie - 30 miejsc noclegowych,
- 2 gospodarstwa agroturystyczne - 18 miejsc noclegowych.

Gmina dysponuje znacznym potencjałem dla rozwoju turystyki. Składa się na to:

- historyczne dziedzictwo, do którego zalicza się: przynależność do średniowiecznego Związku Miast Hanzeatyckich, spuścizna literacka Heinricha von Kleista, biskupstwo lubuskie, stadion olimpijski, najstarszy w regionie cmentarz żydowski (miejsce pochówku trzech rabinów o światowej sławie w środowisku żydowskim - 1985 wpisany do rejestru zabytków), Świecko jako miejsce pamięci po obozie hitlerowskim i wydarzenia historyczne (m.in. bitwa pod Kunersdorf);
- rzeka Odra jako żywicielka ludzi nad nią żyjących, groźny żywioł (powódź 1758 r., śmierć księcia Leopolda, powódź 1997 r.) oraz jako czynnik zbliżający Słubice dla turystów-amatorów rzecznych rejsów i spływów;

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- słubickie bazy jako czynnik wzmacniający dobrosąsiedzkie stosunki Polaków i Niemców i miejsce przyciągające codziennie tysiące klientów zza Odry.
- walory przyrodnicze i krajobrazowe, w tym kompleksy leśne Puszczy Rzepińskiej, rzeki i jeziora jako czynniki zachęcające do tworzenia warunków do wypoczynku i rekreacji w gospodarstwach agroturystycznych.

Wśród mieszkańców gminy szczególnie popularne są: wycieczki rowerowe i piesze, żeglarstwo, paralotniarstwo i kajakarstwo, a turystów obok bazaru przyciągają Kunowice, gdzie przed ćwierćwieczem rozegrała się krwawa bitwa między armią króla Prus i sprzymierzonymi wojskami austriacko-rosyjskimi, wzgórze parkowe gdzie niegdyś stała wieża Kleista i zachwycające krajobrazy łągów odrzańskich. Stadion olimpijski Ośrodka Sportu i Rekreacji w Słubicach jest bazą sportową znaną w całej Polsce i Brandenburgii. Mimo, że należy do najstarszych obiektów w środkowej Europie, umożliwia aktywne uprawianie sportu nie tylko mieszkańcom miasta i gminy Słubice. Dobrze znany klubom i związkom sportowym z całej Polski przez okrągły rok OSiR gości uczestników licznych zgrupowań sportowych, zawodów w różnych dyscyplinach sportu (szczególnie popularne są: lekka atletyka, piłka nożna, kolarstwo przełajowe).

Oprócz stadionu sportowcom z bliżej i dalszej okolicy znane jest pole golfowe usytuowane w sąsiedztwie OSiR.

3. Stopień aktywności społeczności lokalnej

Na terenie gminy Słubice zarejestrowanych jest ponad 50 organizacji pozarządowych, aktywnie udzielających się w wielu sferach życia społecznego. Mają one istotny wpływ na poziom zespolenia i poczucia przynależności członków społeczności Słubic.

Samorząd gminy stara się stworzyć dogodne warunki dla integracji społecznej (rozwijania więzi społecznych). Służy temu program współpracy

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

z organizacjami pozarządowymi, w ramach którego organizowane są otwarte konkursy.

Ważną oznaką uznania roli organizacji pozarządowych jest praktyka zasięgania przez władze ich opinii przy tworzeniu budżetu gminy na kolejny rok w zakresie ich zapotrzebowania na środki publiczne. Pozwala to na możliwie optymalne rozdysponowanie środków oraz oszacowanie wysokości przyszłych dotacji.

Euroregion „Pro Europa Viadrina”

Gmina Słubice należy do utworzonego w grudniu 1993 r. Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, w którym odgrywa znaczącą rolę. Członkami euroregionu są niemieckie miasta, gminy i powiaty zrzeszone w Stowarzyszeniu „Środkowa Odra” oraz miasta i gminy zrzeszone w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”. Obie strony wcielają w życie wolę umacniania dobrosąsiedzkich stosunków między obu narodami oraz utrwalanie regionalnej tożsamości przez stworzenie wspólnych perspektyw rozwoju i wyrównanie poziomów życia, czemu ma służyć rozwijanie transgranicznej kooperacji samorządów i przedsiębiorstw.

Przy wsparciu euroregionu gmina krzewi ideę jedności europejskiej i wzajemnej przyjaźni oraz realizuje konkretne zadania gospodarcze, ekologiczne i kulturalno-oświatowe. Gmina Słubice współpracując z Euroregionem Pro Europa Viadrina zrealizowała wiele „małych” i „dużych” projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.

4. Sytuacja finansowa Gminy Słubice

Tabela 22 zawiera zestawienie dochodów i wydatków Gminy Słubice w latach 2004 - 2006.

Tabela 22. Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Słubice w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	Dochody i wydatki w zł		
	2004	2005	2006
Dochody	37 737 407,00	47 666 232,00	40 645 716,34
Wydatki	40 360 466,00	50 302 659,00	41 564 091,00

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Zarówno dochody, jak i wydatki Gminy Słubice charakteryzują się dużymi wahaniami. Dochody w 2005 r. wzrosły o 26% w stosunku do 2004 r., ale już w 2006 r. były one niższe o 14,7% niż rok wcześniej. Analiza wydatków wskazuje bardzo zbliżone tendencje: w 2005 r. były one wyższe niż w 2004 r. o 24,6%, natomiast w 2006 r. o 17,3% niższe niż w roku poprzednim. W latach 2004 i 2005 deficyt kształtował się na poziomie powyżej 2,6 mln zł, natomiast w 2006 był mniejszy o 65% w stosunku do deficytu z 2005 r.

Szczegółowe zestawienie wpływów do budżetu gminy zawiera Tabela 23. Największy udział we wpływach mają dochody własne, które w 2006 r. stanowiły 65%. Udział subwencji wynosił ponad 18%, natomiast dotacji prawie 17%.

Na uwagę zasługuje wysoki w okresie 2004-2006 wzrost wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, który wyniósł 33%. Niepokoić może spadek udziału podatku dochodowego od osób prawnych, który w tym samym okresie wyniósł 40%. Z roku na rok stopniowo rosły wpływy z podatku od środków transportu oraz od nieruchomości.

Tabela 23. Wpływy do budżetu Gminy Słubice w latach 2004 - 2006 (w zł)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	34 345 737,00	42 676 788,00	40 145 620,03
Dochody własne	22 335 487,00	29 096 576,00	26 078 555,40
Podatek rolny	136 587,00	258 322,00	185 954,00
Podatek od nieruchomości	6 417 161,00	6 598 879,00	7 247 265,00
Podatek od środków transportowych	308 090,00	325 687,00	334 192,00
Wpływy z innych lokalnych opłat	16 183,00	3.405.531,00	3.771.223,00
Wpływy z opłaty skarbowej	1 107 151,00	1.006.772,00	930.398,00

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Podatek od czynności cywilnoprawnych	513 353,00	384 128,00	595 489,00
Dochody z majątku gminy	2 569 172,00	8 224 008,00	3 175 698,24
Wpływy z usług	2 721,00	6 153,00	6 442,00
Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	5 055 473,00	5 938 342,00	6 744 310,00
Udziały w podatku dochodowy od osób prawnych	427 879,00	131 779,00	257 660,44
Subwencje	7 345 851,00	7 256 864,00	7 352 130,00
Dotacje celowe z budżetu państwa	4 664 399,00	6 323 348,00	6 714 934,63

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Tabela 24 zawiera zestawienie wydatków Gminy Słubice w latach 2004-2006. Największy udział mają wydatki bieżące jednostek budżetowych - 58% wydatków ogółem (2006 r.). W rozpatrywanym okresie stopniowo rosły dotacje dla jednostek gospodarki pozabudżetowej i funduszy celowych osiągając w 2006 r. stan o 50% wyższy niż dwa lata wcześniej. Istotnie zwiększyły się świadczenia na rzecz osób fizycznych, które w 2004 r. wynosiły 14% wydatków gminy, natomiast w 2006 r. już 18%. Nominalnie różnica ta wyniosła prawie 1,8 mln zł.

Tabela 24. Zestawienie wydatków Gminy Słubice w latach 2004 - 2006 (w zł)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	40 360 466,00	50 302 659,00	41 564 091,00
Dotacje ogółem	2 589 880,00	3 314 549,00	3 748 964,73
Dotacje dla jednostek gospodarki pozabudżetowej i funduszy celowych	1 009 000,00	1 445 000,00	1 777 168,01
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 654 657,00	7 338 213,00	7 444 100,00
Wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	21 906 828,00	25 309 367,00	24 140 326,40
Wydatki majątkowe ogółem	9 742 427,00	14 005 618,00	5 722 998,14
Wydatki majątkowe inwestycyjne	9 742 427,00	13 987 618,00	5 722 998,14
Pozostałe wydatki	466 674,00	334 912,00	507 701,73

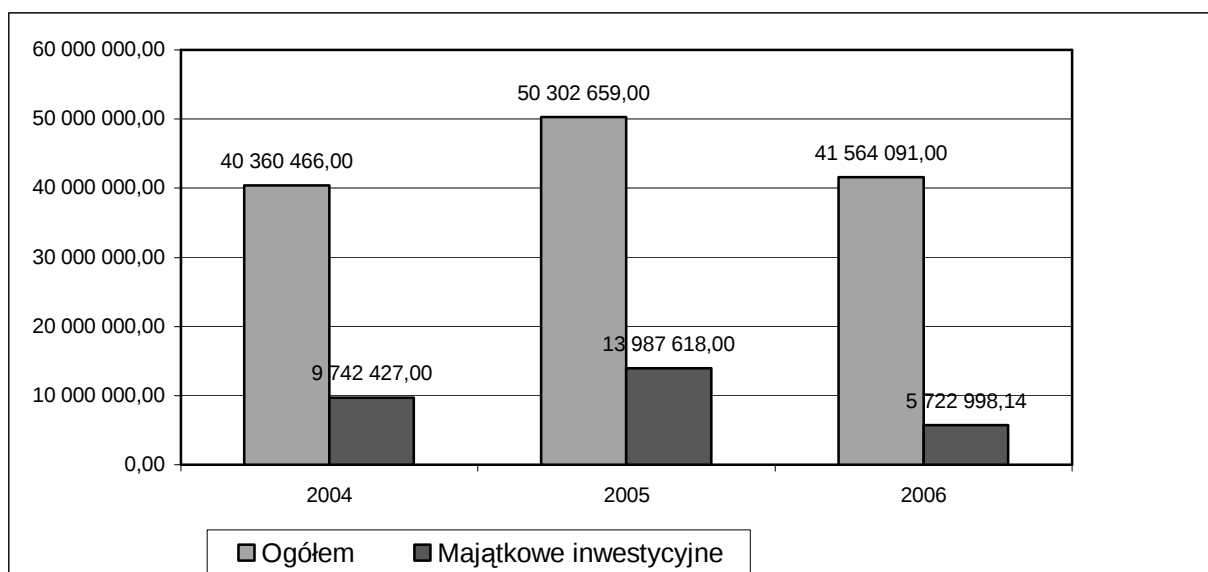
Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach gminy w 2004 r. kształtował się na poziomie 24%. Rok później wzrósł do prawie 28%, by w 2006 r. spaść do poziomu 13% (

Wykres 1).

Wykres 1. Wydatki majątkowe inwestycyjne w Gminie Słubice w latach 2004-2006

Źródło: Zestawienie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS.

Tabela 25 zawiera zestawienie wydatków i dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W latach 2004-2006 obydwie wskaźniki wzrosły: dochody o 9,3%, wydatki o 4,5%. Mimo rosnących wydatków tendencję tę należy uznać za korzystną ze względu na szybszy względny wzrost wpływów budżetowych. Pozwala to mieć nadzieję, że w przeciągu kilku najbliższych lat budżet zostanie zrównoważony.

Tabela 25. Wydatki i dochody Gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2004 - 2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Dochody	1 886,02	2 400,11	2 060,51
Wydatki	2 017,12	2 532,86	2 107,07

Źródło: Zestawienie własne na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS.

III. KONSULTACJE SPOŁECZNE

We wrześniu 2007 r. przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Słubice. Konsultacje miały postać dwustronicowej ankiety, która zawierała pytania dotyczące oceny aktualnych warunków życia w Gminie oraz umożliwiała wskazanie najistotniejszych dla rozwoju gminy sfer życia. Ankiety zakończone były metryczką zawierającą przedział wiekowy, płeć, wykształcenie oraz miejsce zamieszkania respondenta. Ankietę wypełniło ponad 400 mieszkańców gminy, z czego 370 wypełnionych zostało poprawnie i tylko te zostały uznane za ważne i poddane analizie.

Pierwsza część ankiety zawierała 19 pytań dotyczących konkretnych sfer życia w gminie. Każde pytanie było oceniane w skali 1-5 (1 – warunki życia bardzo złe, 5 – bardzo dobre) z możliwością udzielenia odpowiedzi: „Nie mam zdania”. Zestawienie sfer uwzględnionych w ankiecie oraz rozkład udzielonych odpowiedzi wraz ze wskazaniem średniej ważonej dla każdego pytania zawiera Tabela 26.

Tabela 26. Rozkład udzielonych odpowiedzi na pytania z pierwszej części ankiety

Wyszczególnienie	Brak zdania	1	2	3	4	5	Średnia
Dostępność miejsc pracy	16	100	116	106	28	4	2,21
Warunki mieszkaniowe	21	57	73	138	72	9	2,72
Bezpieczeństwo mieszkańców	5	31	61	144	122	7	3,04
Opieka zdrowotna	5	88	99	136	42	0	2,36
Szkoły podstawowe	64	11	17	88	156	34	3,60
Gimnazja	77	15	23	106	132	17	3,39
Szkolnictwo ponadgimnazjalne	72	12	40	103	121	22	3,34
Przedszkola	66	28	37	86	127	25	3,28
Wodociągi i jakość wody	6	44	56	130	110	24	3,04
Kanalizacja	25	115	52	90	75	13	2,48
Stan dróg i komunikacji lokalnej	5	149	113	83	18	2	1,93
Stan środowiska naturalnego	11	37	53	147	112	10	3,01
Placówki usługowe	13	33	38	134	127	25	3,20
Placówki handlowe	8	11	15	104	180	52	3,68
Gastronomia	30	13	12	96	158	61	3,71
Dostępność sportu i rekreacji	23	61	80	109	78	19	2,75
Dostępność kultury i rozrywki	11	98	98	103	49	11	2,38
Opieka społeczna	55	61	73	123	50	8	2,59

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Dostępność sieci telefonicznych i Internetu	15	48	49	71	147	40	3,23
---	----	----	----	----	-----	----	-------------

Źródło: Zestawienie własne na podstawie ankiet dostarczonych przez Urząd Miejski w Słubicach.

Najlepiej oceniona została dostępność i jakość usług gastronomicznych, która uzyskała średnią 3,71. Na drugim miejscu uplasowały się usługi placówek handlowych na terenie Gminy, ze średnią 3,68. Trzy kolejne miejsca należą do szkolnictwa, odpowiednio: szkoły podstawowe (3,60), gimnazja (3,39) oraz szkoły ponadgimnazjalne (3,34). Zdecydowanie najgorzej oceniony został stan dróg i komunikacji lokalnej (1,93), nieco lepiej wypadła dostępność miejsc pracy (2,21) oraz opieka zdrowotna (2,36).

Druga część ankiety zawierała propozycje rozbudowy infrastruktury i wzmoczenia działań gminy w najistotniejszych sferach życia. Mieszkańcy mogli ocenić każdy potencjalny projekt jako istotny lub nieistotny dla dalszego rozwoju Gminy Słubice. Na tę część składało się 19 pytań zamkniętych plus 1 pytanie otwarte, dające możliwość wskazania respondentowi innych istotnych w jego/jej mniemaniu spraw niż wymienione w ankiecie. Dokładne dane dotyczące pytań oraz udzielonych odpowiedzi zawiera Tabela 27.

Zdaniem mieszkańców Gminy Słubice najistotniejszą do rozwiązania kwestią jest stan dróg. Ponad 96% ankietowanych uznało tę właśnie sferę życia za najważniejszą, dwa kolejne miejsca zajęły: budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (84%) oraz zwiększenie nakładów na inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (83%). Jedynie rozbudowa usług gastronomiczno-hotelarskich uzyskała poniżej połowy głosów jako istotna dla dalszego rozwoju Gminy (35%).

Pośród ankietowanych przeważały kobiety - 213 respondentów (57,6% ogółu). Pod względem wieku najliczniej w tym przedsięwzięciu partycypowały osoby z grupy wiekowej 26-45 oraz 46-65, od których pochodziło niemalże 82% ankiet. Niestety nie zarejestrowano żadnej ankiety wypełnionej przez osobę poniżej 15 roku życia, co może świadczyć o bardzo małym zaangażowaniu młodzieży w sprawy gminy. Nie jest to dobry znak i należy dołożyć wszelkich starań by tę sytuację odmienić. Patrząc na respondentów pod kątem wykształcenia najliczniej reprezentowaną grupą były osoby z wykształceniem

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

wyższym (46,7%), następnie średnim (28,9%), zawodowym (18,9%) i na końcu podstawowym (5,5%).

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Tabela 27. Rozkład udzielonych odpowiedzi na pytania z drugiej części ankiety

Wyszczególnienie	Istotne	Nieistotne
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Słubicach	241	129
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy	299	71
Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej w Słubicach	241	129
Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy	290	80
Rozbudowa i modernizacja sieci telekomunikacyjnej (w tym Internetu)	238	132
Rozbudowa i modernizacja sieci elektrycznej	226	144
Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej	246	124
Remonty i budowa dróg	356	14
Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki i wiaty przystankowe, ścieżki rowerowe) w Słubicach	285	85
Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki i wiaty przystankowe, ścieżki rowerowe) na terenie Gminy	306	64
Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (np. Dom kultury, świetlice, kino, inne)	312	58
Poprawa estetyki Gminy (np. zakładanie nowych terenów zielonych, porządkowanie podwórek, inne)	282	88
Zwiększenie nakładów na inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (np. kryta pływalnia, ścieżki rowerowe, boiska przyszkolne i boczne przy OSiR sale gimnastyczne, inne)	308	62
Zwiększenie nakładów na inwestycje z zakresu infrastruktury oświatowej	276	94
Szersze wspieranie działań kulturalnych, sportowych, artystycznych i promocja Gminy	289	81
Rozwój strefy aktywności zawodowej (szkolenia zawodowe, giełdy pracy)	294	76
Tworzenie gminnego zasobu gruntów dla inwestorów	250	120
Rozbudowa usług gastronomiczno-hotelarskich	128	242
Zwiększenie pomocy socjalnej dla najuboższych	296	74

Źródło: Zestawienie własne na podstawie ankiet dostarczonych przez Urząd Miejski w Słubicach.

IV. STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE

1. Mocne strony (atuty) Gminy – możliwości ich wykorzystania

Tabela 28. Mocne strony Gminy Słubice

Mocne strony	Szanse
1. Duży udział ludzi w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności, 2. Stała współpraca i dążenie do wspólnego rozwoju z miastem bliźniaczym, jakim jest Frankfurt nad Odrą, 3. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna – stacja uzdatniania wody i sieć wodociągowa, oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna w Słubicach, sieć gazownicza, energetyczna i telekomunikacyjna, 4. Stale rosnąca liczba działających podmiotów gospodarczych, 5. Położenie nad dużą rzeką – Odrą, w pobliżu transeuropejskich magistrali komunikacyjnych, 6. Działalność Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, 7. Przynależność do Euroregionu Pro Europa Viadrina, 8. Duża liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych, 9. Collegium Polonicum jako ośrodek edukacyjny i kulturalny, 10. Silnie rozwinięta sieć usług dla mieszkańców, 11. Dobra współpraca władz lokalnych z policją, strażą graniczną i strażą pożarną, 12. Dobrze rozwinięta sieć szkolnictwa publicznego, 13. Dobrze rozwinięta gospodarka odpadami, 14. Stadion olimpijski, 15. Dobrze rozwinięta baza noclegowa, 16. Współpraca z miastami partnerskimi.	1. Duża liczba ludności niemieckiej korzystająca z usług na terenie Gminy, 2. Wejście Polski do strefy Schengen – ułatwienie współpracy z zagranicą, 3. Sprzyjające warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, 4. Zwiększenie ruchu transgranicznego na terenie gminy, 5. Rozwój terenów nadodrzańskich, 6. Możliwość korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej, 7. Odbudowa spalonego targowiska, 8. Rozwój Collegium Polonicum.

Źródło: Zestawienie własne.

2. Słabe strony Gminy (bariery rozwoju) – możliwości ograniczenia niekorzystnych czynników

Tabela 29. Słabe strony Gminy Słubice

Słabe strony	Zagrożenia
1. Brak obwodnicy Miasta Słubice (oraz wsi Kunowice i Drzecin) i wynikające stąd uciążliwości przebiegu tras przez centrum Słubic, 2. Niski stopień zagospodarowania terenów nadodrzańskich, 3. Niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich Gminy, 4. Słabo rozwinięta infrastruktura, 5. Niedostateczne wykorzystanie rzeki Odry dla potrzeb rozwoju gminy, 6. Niekompleksowo rozwinięta infrastruktura sportowa, 7. Ograniczony dostęp do miejsc kultury masowej typu: kina, teatry, muzea, 8. Zły stan dróg, 9. Utrudniona komunikacja między miastem i terenami wiejskimi, 10. Brak określenia podstawowych potrzeb i kierunków rozwoju przestrzennego gminy (brak planów miejscowych), 11. Struktura własności gruntów utrudniająca pozyskanie inwestorów, 12. Niedostatek mieszkań socjalnych i lokali zastępczych, 13. Duża liczba starych zasobów mieszkaniowych wymagających znacznych nakładów, 14. Słabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych, 15. Konieczność zadłużania gminy na realizację inwestycji.	1. Brak wystarczających funduszy na odbudowę spalonego targowiska, 2. Zagrożenie powodziowe ze strony Odry, 3. Wejście Polski do strefy Schengen – napływ przestępczości przygranicznej, 4. Odpływ ludzi młodych z gminy, 5. Niestabilność uregulowań prawnych, brak rzeczywistej decentralizacji finansów publicznych. 6. Brak spójnej, profesjonalnej oferty inwestycyjnej.

Źródło: Zestawienie własne.

3. Pole możliwości rozwoju Gminy (wybory konieczne i alternatywne)

Słubice należą do grona najlepiej prosperujących samorządów w Polsce. Konieczne jest racjonalne wykorzystywanie dostępnych środków własnych oraz pozyskanych z zewnątrz na realizację potrzeb zmierzających do wszechstronnego rozwoju. Za priorytetowe dla rozwoju gminy uznaje się gospodarkę i rekreację połączoną z turystyką.

Ku idei inwestowania w gospodarkę skłania przynależność Gminy do Kostrzyńsko - Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Rozwój aktywności na jej obszarze zwiększa wpływy kapitałowe z zewnątrz. Oczekuje się tu dużych inwestycji.

Domeną małych i średnich przedsiębiorstw są usługi. W okresie do 2007 r. dobrej koniunkturze tych branż sprzyjają obywatele Niemiec, którzy szukając niższych cen usług korzystają z oferty słubickich firm. Sytuacja ta może się zmienić gdy ceny towarów i usług w Polsce zbliżone zostaną do cen za Odrą. Aby temu zaradzić usługi słubickich firm powinny być konkurencyjne również pod innymi względami.

Równoległą drogą rozwoju jest rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej. Gmina Słubice winna zmierzać do wykorzystania posiadanych atutów. Należą do nich m.in.: posiadane obiekty i duże, niezagospodarowane obszary prawego brzegu Odry. Odpowiednia rozbudowa infrastruktury daje szanse zwiększenia ruchu turystycznego w gminie i zatrzymania strumienia środków finansowych.

4. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego regionu lubuskiego

4.1 Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Zapisane w Strategii Rozwoju gminy cele i działania są zbieżne z następującymi priorytetami *Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013*:

Priorytet I. Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu

Główny cel priorytetu

Głównym celem realizowanym w ramach Priorytetu I jest rozwój cywilizacyjny i wzrost konkurencyjności gospodarczej regionu, przede wszystkim poprzez stworzenie warunków infrastrukturalnych gwarantujących szybki wzrost ekonomiczny oraz podnoszących atrakcyjność gospodarczą województwa. Modernizacja i rozwój infrastruktury transportowej i komunikacyjnej mają obecnie największe znaczenie i w największym stopniu wpływają na szybkość i jakość zmian rozwojowych w województwie. Działania realizowane w ramach Priorytetu I przyczynią się do wzmocnienia konkurencyjności regionu poprzez inwestycje dotyczące infrastruktury transportowej, tworzenie obszarów inwestycyjnych oraz niezwykle ważnego, z punktu widzenia realizacji celów Strategii Lizbońskiej, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, w województwie lubuskim, w tym na obszarach wiejskich.

Cele szczegółowe

- poprawa stanu infrastruktury transportowej w województwie,
- budowa społeczeństwa opartego na wiedzy,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa.

Priorytet II. Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego

Cel główny priorytetu

Głównym celem Priorytetu II jest rozwój gospodarczy województwa poprzez zintegrowanie działań dla tworzenia warunków sprzyjających wzrostowi inwestycji na poziomie regionalnym i lokalnym oraz wzrostowi zatrudnienia.

Cele szczegółowe

- wzmocnienie konkurencyjności lubuskich przedsiębiorców,
- wzmocnienie systemu wspierania przedsiębiorczości.

Priorytet III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego

Cel główny priorytetu

Głównym celem Priorytetu III jest utrzymanie wysokich standardów ekologicznych przez dalszą poprawę funkcjonowania infrastruktury ochrony środowiska przyrodniczego na poziomie regionalnym i lokalnym.

Cele szczegółowe

- dalsza poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.

Priorytet IV. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej

Główny cel priorytetu

Głównym celem realizowanym w ramach Priorytetu IV jest stworzenie atrakcyjnych i bezpiecznych warunków życia w województwie lubuskim oraz znoszenie dysproporcji między dynamicznymi centrami wzrostu, a terenami marginalizowanymi. Cel ten obejmuje zarówno poprawę jakości i dostępności usług edukacyjnych oraz zdrowotnych przez rozwój i modernizację infrastruktury społecznej w regionie, jak również odpowiada na strukturalny problem regionu,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

którym jest przede wszystkim peryferyzacja obszarów upośledzonych oraz terenów wymagających restrukturyzacji i rewitalizacji.

Cele szczegółowe

- poprawa jakości infrastruktury społecznej w województwie,
- poprawa jakości kształcenia i dostępu do wiedzy na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- poprawa jakości i dostępności usług ochrony zdrowia zarówno na szczeblu regionalnym, jak i lokalnym,
- aktywizacja obszarów strukturalnie słabych,
- tworzenie warunków do włączenia obszarów strukturalnie słabych w procesy rozwojowe,
- ułatwienie dostępu do podstawowej infrastruktury na terenach strukturalnie słabych.

Priorytet V. Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej

Cel główny priorytetu

Głównym celem priorytetu jest wzrost konkurencyjności regionalnej oferty turystycznej oraz wykorzystanie potencjału kultury, a także podjęcie działań w celu zachowania obiektów dziedzictwa kulturowego dla podniesienia atrakcyjności regionu na rynku krajowym i międzynarodowym. Realizacja priorytetu przyczyni się do wzrostu znaczenia turystyki i kultury jako czynnika stymulującego rozwój gospodarczy i społeczny województwa.

Cele szczegółowe

- poprawa jakości i dostępności infrastruktury turystycznej, kulturowej i sportowej w województwie,
- wzmocnienie potencjału turystycznego regionu,
- wspieranie rozwoju produktów turystycznych regionu.

4.2 Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego

Cele zapisane w Strategii Rozwoju Gminy Słubice zgodne są z następującymi celami głównymi i operacyjnymi jakie postawiło przed sobą województwo lubuskie:

Cel główny 1	Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu
<i>Cel operacyjny 1.1</i>	<i>Zapewnienie sprawnego systemu komunikacyjnego</i>
Opis celu	Stworzenie w województwie pełnego i sprawnego systemu komunikacyjnego, zapewniającego w perspektywie dobre i bezpieczne połączenia regionu z krajem i zagranicą, zdolnego do właściwej obsługi ruchu transgranicznego, regionalnego oraz transportu zbiorowego.
Przedsięwzięcia	– Budowa obwodnic miast w ciągach najważniejszych dróg w oparciu o kryteria natężenia ruchu i wielkości miasta, – Dostosowanie sieci dróg do autostrad A2 i A12, zgodnie z programem rządowym w ustalonych korytarzach międzynarodowych, – Modernizacja ciągów dróg dojazdowych do przejść granicznych, – Nadanie priorytetowego charakteru modernizacjom innych dróg wśród przedsięwzięć infrastruktury technicznej, i dzięki temu szybkie podniesienie parametrów techniczno-eksploatacyjnych dróg, – Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez likwidowanie miejsc niebezpiecznych na drogach.

Cel główny 1	Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu
<i>Cel operacyjny 1.3</i>	<i>Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej, komunalnej i społecznej</i>
Opis celu	Rozbudowa infrastruktury ułatwi prowadzenie działalności gospodarczej, zwiększy atrakcyjność wielu obszarów regionu, zmniejszy niekorzystne oddziaływanie na środowisko, nie ograniczając przy tym potencjału turystycznego i ekologicznego regionu.
Przedsięwzięcia	– Budowa i modernizacja ujęć wody, wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów wraz z ich utylizacją (szczególnie na obszarach wiejskich), – Optymalizacja rozwoju infrastruktury energetycznej województwa (sieć elektroenergetyczna, gazownicza, ciepłownicza), – Promowanie racjonalnego wykorzystania energii, w tym termomodernizacji budynków, – Zapewnienie środków finansowych na rozwój infrastruktury społecznej jako podstawy zachowania świadomości narodowej i umocnienia poczucia tożsamości regionalnej, – Wspieranie i pomoc w samoorganizacji mieszkańców jako niezbędnego partnera społecznego w podejmowaniu decyzji gospodarczych i społecznych środowiska, – Zapewnienie możliwości edukacji i doradztwa tworzącym się organizacjom.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Cel główny 1	Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu
<i>Cel operacyjny 1.4</i>	<i>Wszechstronna, współpraca transgraniczna i międzyregionalna</i>
Opis celu	Wzmocnienie struktur współpracy transgranicznej, przede wszystkim euroregionów Pro Europa Viadrina i Sprewa–Nysa–Bóbr. Rozwój dobrosąsiedzkich stosunków z Brandenburgią, a także z Berlinem i Saksonią oraz z innymi regionami europejskimi. Współpraca z sąsiednimi województwami.
Przedsięwzięcia	– Wspieranie kooperacji przedsiębiorstw po obu stronach granicy, – Wspieranie bezpośrednich kontaktów transgranicznych instytucji i organizacji pozarządowych w obszarze życia społeczno-gospodarczego, – Realizacja polsko-niemieckich przedsięwzięć w ramach funduszu małych projektów euroregionalnych.

Cel główny 2	Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa i zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki i gospodarki
<i>Cel operacyjny 2.4</i>	<i>Wzmocnienie i ustabilizowanie kadry naukowej oraz rozwój bazy naukowo-badawczej uczelni lubuskich</i>
Opis celu	Stworzenie warunków materialnych i organizacyjnych do rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej i modernizacji bazy lubuskich uczelni.
Przedsięwzięcia	– Modernizacja i rozbudowa bazy materialnej istniejących uczelni z uwzględnieniem obiektów dydaktycznych i zaplecza badawczego, – Rozwijanie współpracy naukowej z partnerami zagranicznymi, a szczególnie z uczelniami Brandenburgii.

Cel główny 3	Rozwój przedsiębiorczości
<i>Cel operacyjny 3.1</i>	<i>Aktywna promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów</i>
Opis celu	Zapewnienie warunków do stałego promowania gospodarki województwa. Stworzenie jednolitego systemu informacji gospodarczej dostosowanego informacji do różnych grup partnerów. Wzmacnianie istniejących i tworzenie nowych struktur organizacyjnych wspierających transgraniczną współpracę przedsiębiorstw.
Przedsięwzięcia	– Wykorzystanie potencjału Kostrzyńsko–Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej dla promocji gospodarczej województwa, – Wspieranie kooperacji obszarów transgranicznych i przedsiębiorstw Brandenburgii i województwa lubuskiego.

4.3 Strategia Rozwoju Powiatu Słubickiego

Cele ustanowione w Strategii Rozwoju Gminy Słubice w znacznym stopniu pokrywają się z celami postawionymi przed powiatem słubickim:

Cel główny I.3	Wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu
<i>Cel operacyjny</i>	<i>Modernizacja systemu komunikacji w powiecie</i>
Opis celu	Stworzenie sprawnego systemu komunikacyjnego w powiecie. Szerokie połączenie powiatu z krajem i zagranicą. Przeniesienie transportu towarów z dróg na kolej i drogi wodne.
Przedsięwzięcia	— Modernizacja istniejących dróg powiatowych z zachowaniem hierarchii ważności, — Podniesienie parametrów techniczno-eksploatacyjnych dróg powiatowych, — Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez likwidację miejsc niebezpiecznych na drogach, — Nawiązanie współpracy z innymi zarządcami dróg publicznych celem kompleksowej poprawy systemu drogowego, — Wspieranie idei utworzenia systemu kolei regionalnej, — Modernizacja i szerokie wykorzystanie portów rzecznych na Odrze.

Cel główny I.4	Wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu
<i>Cel operacyjny</i>	<i>Wspieranie gazyfikacji powiatu</i>
Opis celu	Stworzenie sieci gazowniczej w powiecie. Gaz ziemny jako paliwo ekologiczne w każdym domu.
Przedsięwzięcia	— Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza (piece węglowe), — Budowa i modernizacje miejskich, komunalnych ciepłowni, — Opracowanie programu gazyfikacji powiatu.

Cel główny II.8	Wszechstronny rozwój infrastruktury społecznej
<i>Cel operacyjny</i>	<i>Upowszechnianie sportu masowego w powiecie</i>
Opis celu	Realizacja programu „Sport wszystkich dzieci”. Wychowanie prozdrowotne-ruch najlepszym lekarstwem na wszystko. Upowszechnianie czynnego uprawiania sportu w różnym okresie życia. Upowszechnianie wiedzy o kulturze fizycznej.
Przedsięwzięcia	— Opracowanie i realizacja długofalowych programów edukacyjno-popularyzatorskich kształtujących powszechną świadomość dobra kultury fizycznej jako elementu profilaktyki zdrowotnej, — Umacnianie i rozwój sieci stowarzyszeń kultury fizycznej o charakterze lokalnym i środowiskowym prowadzących działalność z dziećmi i młodzieżą, — Promocja różnych systemów współzawodnictwa sportowego na szczeblu lokalnym i powiatowym we wszystkich kategoriach wiekowych, — Poparcie dla organizatorów imprez „Sport dla wszystkich”, — Organizacja imprez rehabilitacyjno-sportowo-rekreacyjnych dla osób sprawnych inaczej, — Promocja sportu wyczynowego w powiecie.

Misja rozwoju Gminy Słubice:

Tworzenie podstaw do harmonijnego
i dynamicznego rozwoju gminy
prowadzącego do poprawy warunków
bytowych ludności i jakości
środowiska naturalnego.

I. CEL STRATEGICZNY

Kreowanie zrównoważonego rozwoju gminy

CELE OPERACYJNE

I.1. Rozbudowa infrastruktury technicznej

Działania:

- budowa, rozbudowa i modernizacja systemów sieci wodociągowych oraz kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenach zurbanizowanych,
- modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz infrastruktury dodatkowej,
- tworzenie warunków dla szerokopasmowego dostępu do internetu wszystkim mieszkańcom gminy,
- budowa oświetlenia ulicznego na nowopowstałych drogach i osiedlach,
- upowszechnienie dostępu do systemu gazowniczego,
- wspieranie działań w zakresie modernizacji stacji transformatorowych i likwidacji naziemnych sieci przesyłowych.

I.2. Kształtowanie ładu przestrzennego

Działania:

- określenie podstawowych potrzeb i kierunków rozwoju przestrzennego gminy,
- analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy,
- aktualizacja zapisów i zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- opracowanie planu gospodarki terenami komunalnymi oraz możliwości pozyskiwania nowych terenów,
- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zurbanizowanych gminy, zmian miejscowych planów

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

zagospodarowania przestrzennego dla nowoprojektowanych obszarów przemysłowych - parki technologiczne),

- analiza potencjału gminy w powiązaniu z miastami sąsiednimi w wymiarze regionalnym oraz ponadregionalnymi,
- udział w opracowaniu koncepcji układu strukturalnego miast Słubice – Frankfurt(O),
- funkcjonalne i krajobrazowe włączenie Odry w śródmiejską przestrzeń miasta poprzez rozbudowę i modernizację portu rzeczno-żegluga oraz przystani żegluga pasażerskiej,
- wyznaczenie terenów dla rozwoju funkcji budownictwa mieszkalnego.

I.3. Rozwój przedsiębiorczości

Działania:

- tworzenie przyjaznych warunków podatków i opłat lokalnych,
- wzbogacenie programu ulg inwestycyjnych,
- opracowanie i wdrożenie spójnego systemu informacyjnego o terenach gminnych dla potencjalnych inwestorów,
- stworzenie elektronicznego systemu obsługi przedsiębiorczości i obiegu dokumentów w powiązaniu z podpisem elektronicznym.

I.4. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej

Działania:

- poprawa systemu komunikacyjnego pomiędzy miastem a terenami wiejskimi,
- usprawnienie wewnętrznego układu komunikacyjnego poprzez budowę i modernizację dróg,
- wprowadzenie ruchu tranzytowego poprzez popieranie budowy obwodnic Słubic, Kunowic i Drzecina,
- optymalizacja ruchu drogowego na obszarach zurbanizowanych miasta,
- zmniejszenie dolegliwości wywołanych przez ruch kołowy,
- opracowanie i wdrożenie koncepcji komunikacji ekologicznej.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

I.5. Zintensyfikowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego

Działania:

- likwidacja źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza (piece węglowe),
- modernizacja systemu ciepłowniczego gminy poprzez zwiększenie stopnia wykorzystywania alternatywnych i odnawialnych źródeł energii,
- wdrożenie programu edukacji na rzecz segregacji odpadów,
- wprowadzanie nowoczesnych technologii celem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla,
- wdrożenie systemu zarządzania odnawialnymi źródłami energii (SEMS),
- stworzenie i wdrożenie programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

Spodziewane rezultaty:

- poprawa warunków bytowych mieszkańców gminy,
- zmniejszenie zanieczyszczenia gleb, wód gruntowych i powietrza,
- wprowadzenie ładu przestrzennego na obszarach zurbanizowanych,
- zwiększenie racjonalności gospodarowania gruntami gminnymi,
- uporządkowanie, scalanie i pozyskanie gruntów pod przyszłe inwestycje,
- podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności gminy,
- poprawa ładu przestrzennego i estetyki gminy,
- podniesienie stopnia nowoczesności gminy,
- stworzenie optymalnych warunków dla promocji przedsiębiorczości,
- napływ inwestorów zewnętrznych,
- wzmocnienie lokalnego rynku pracy,
- zwiększenie szans awansu społecznego i materialnego dla mieszkańców,
- efektywna promocja polityki podatkowej gminy,
- zniwelowanie różnic w sytuacji życiowej mieszkańców miasta i sołectw,
- wdrożenie programu budowy i modernizacji dróg,
- zwiększenie ilości zmodernizowanych dróg i ciągów pieszych,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- optymalizacja ruchu drogowego na obszarach zurbanizowanych,
- zmniejszenie dolegliwości wywołanych przez ruch kołowy,
- ochrona walorów przyrodniczych gminy,
- wdrożenie programu SEMS,
- zmniejszenie ubytków ciepła na sieciach przesyłowych oraz minimalizacji kosztów wytwarzania ciepła,
- uzyskanie pozytywnych skutków edukacji na rzecz segregacji odpadów,
- ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania azbestu na ludzi i środowisko.

II. CEL STRATEGICZNY

Rozwój i promocja kultury, turystyki, sportu i rekreacji przy zachowaniu dziedzictwa kulturowego

CELE OPERACYJNE

II.1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej

Działania:

- uczestnictwo w aktywizacji żeglugi na transgranicznym obszarze rzeki Odry w ramach porozumienia międzygminnego,
- rozbudowa szlaków rowerowych,
- opracowanie i wdrożenie projektu szlakami historii Bitwy pod Kunersdorf – Kunowice 250 lat po...,
- budowa drogi turystycznej do miejsca pamięci narodowej – Obóz Świecko,
- uruchomienie przeprawy promowej Nowy Lubusz – Lebus,
- budowa mariny Słubice,
- podejmowanie działań w celu ożywienia części nadbrzeżnej miasta,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- wspieranie działań na rzecz obsługi infrastruktury turystycznej.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

II.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej dla ludności

Działania:

- budowa sali widowiskowo–kinowej w Słubickim Miejskim Ośrodku Kultury,
- koordynacja i promocja imprez lokalnych, nie tylko w wymiarze masowym,
- rozwijanie systemu rozpowszechniania informacji kulturalnej,
- wspieranie rozwoju instytucji krzewiących kulturę,
- wspieranie innowacyjnych metod i animatorskich inicjatyw rozwoju kultury w różnych środowiskach.

II.3. Poprawa stanu bazy technicznej do rozwoju sportu i rekreacji

Działania:

- stworzenie szkolnego transgranicznego centrum spotkań sportowych,
- budowa i modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej (stworzenie Szkolnego Transgranicznego Centrum Spotkań Sportowych),
- rozwój bazy Stadionu Olimpijskiego – Euroregionalnego Ośrodka Sportowo–Szkoleniowego.

II.4. Modernizacja terenów rekreacyjnych

Działania:

- uatrakcyjnienie parków miejskich,
- budowa ogródków jordanowskich,
- budowa i modernizacja placów zabaw,
- inicjowanie działań na rzecz rozwoju terenów przyległych do pól golfowych,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych.

Spodziewane rezultaty:

- realizacja porozumienia międzygminnego w sprawie aktywizacji żeglugi na transgranicznym obszarze rzeki Odry,
- zwiększenie liczby i długości ścieżek rowerowych,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- stworzenie połączeń ścieżek rowerowych z terenu Gminy Słubice z międzynarodowymi szlakami
- realizacja projektu „Szlakami historii Bitwy pod Kunersdorf. Kunowice 250 lat po...”,
- budowa drogi turystycznej do miejsca pamięci-Obóz pracy w Świecku,
- uruchomienie przeprawy promowej Nowy Lubusz- Lebus,
- zwiększenie konkurencyjności gminy,
- budowa mariny wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych do sezonowego wykorzystania,
- odbudowa Wieży Kleista,
- zwiększenie liczby turystów,
- zwiększenie ilości miejsc noclegowych,
- budowa sali widowiskowej w Słubickim Miejskim Ośrodku Kultury,
- wprowadzanie innowacyjnego sprzętu dla obsługi imprez i wydarzeń kulturalnych,
- stworzenie profesjonalnego systemu przekazywania informacji,
- budowa i modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej,
- rozwój bazy Stadionu Olimpijskiego jako Ośrodka Sportowo-Szkoleniowego,
- stworzenie szkolnego centrum spotkań sportowych,
- wprowadzenie nowych elementów małej architektury na terenach rekreacyjnych,
- stworzenie ścieżek dydaktyczno - edukacyjnych,
- zwiększenie powierzchni terenów aktywnego wypoczynku.

III. CEL STRATEGICZNY

Tworzenie warunków dla innowacyjnych form rozwoju społecznego

CELE OPERACYJNE

III.1. Ograniczanie przestępczości i wykroczeń

Działania:

- rozwijanie programu zajęć edukacyjno – profilaktycznych,
- kształcenie kadry nauczycielskiej w diagnozowaniu i przeciwdziałaniu zagrożeniom społecznym,
- rozwijanie współpracy z podmiotami sfery bezpieczeństwa publicznego,
- rozbudowa systemów monitorowania w miejscach użyteczności publicznej,
- ograniczenie zagrożeń w ruchu drogowym, poprzez działania profilaktyczne (szkolenia, zajęcia edukacyjne z młodzieżą) i kontrolne (fotoradar)

III.2. Aktywizacja społeczności lokalnej

Działania:

- opracowanie i wdrożenie systemu programów szkoleniowych i promocyjnych dla organizacji pozarządowych,
- stworzenie Centrum Aktywności i Integracji Społecznej,
- wspieranie funkcjonowania lokalnych grup działania w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich,
- wspieranie inicjatyw społecznych w ramach współpracy miast bliźniaczych.

III.3. Zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego

Działania:

- doskonalenie systemu pomocy społecznej,
- planowanie oraz realizacja zadań gminnych programów: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz gminnej strategii polityki i integracji społecznej,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- integracja działań i rozwój współpracy pomiędzy instytucjami pomocowymi realizujących zadania na terenie gminy Słubice,
- periodyczne diagnozowanie stanu problemów społecznych mieszkańców gminy mające na celu planowanie skutecznych metod i sposobów ich przezwyciężania,
- rozwijanie form współpracy z organizacjami pozarządowymi wspierającymi system pomocy społecznej,
- rozwój profilaktyki społecznej,
- rozwój profilaktyki szkolnej,
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- wprowadzanie programów, wychowawczo – profilaktycznych i socjoterapeutycznych w placówkach edukacyjnych,
- pozyskiwanie społeczności lokalnej dla działań samopomocowych, kształtowanie postaw prospołecznych.

III.4. Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju i funkcjonowania służb ratowniczych

Działania:

- podniesienie jakości wykszolenia służb ratowniczych,
- unowocześnienie wyposażenia jednostek ratowniczych,
- stworzenie właściwej bazy lokalowej dla służb ratowniczych,
- skoncentrowanie działań zmierzających do włączenia OSP do Krajowego Systemu Ratownictwa,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Polsko – Niemieckiej Grupy Ratownictwa Wodnego.

III.5. Poprawa warunków bytowych ludności

Działania:

- opracowanie i wdrożenie programu budowy mieszkań socjalnych i lokali zastępczych,
- realizacja programu pożyczek preferencyjnych z budżetu gminy dla wspólnot mieszkaniowych,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- kreowanie polityki czynszowej,
- racjonalizacja gospodarki mieniem komunalnym,
- likwidacja barier architektonicznych,
- poprawa estetyki i funkcjonalności wnętrz kwartałów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych gminy.

III.6. Dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku

Działania:

- wspieranie inicjatyw do rozwoju oświaty niepublicznej,
- wspieranie powołania do życia Polsko – Niemieckiego Przedszkola Równych Szans,
- podnoszenie poziomu kształcenia w gminie.

III.7. Umacnianie współpracy z Collegium Polonicum

Działania:

- opracowanie płaszczyzny współpracy w opracowaniu wspólnych inwestycji (budowa basenu krytego),
- wspieranie rozwoju nowych kierunków studiów dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- promowanie Collegium Polonicum jako ośrodka kulturalno – edukacyjnego.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

III.8. Budowa społeczeństwa informacyjnego

Działania:

- zapewnianie mieszkańcom szerszego dostępu do nowoczesnych technologii, a w szczególności do Internetu,
- edukowanie społeczeństwa w zakresie nowych technologii.

Spodziewane rezultaty:

- zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wśród młodzieży,
- zmniejszenie liczby ludności dotkniętej zjawiskami patologicznymi,
- zwiększenie liczby dzieci objętych dodatkowymi zajęciami sportowymi, kulturalnymi oraz innymi alternatywnymi programami spędzania wolnego czasu,
- zwiększenie liczby organizacji pozarządowych wykonujących zadania własne gminy,
- zwiększenie atrakcyjności i różnorodności programów organizowanych w ramach zajęć profilaktycznych,
- poprawa jakości działania służb ratowniczych,
- zwiększenie liczby mieszkań socjalnych i lokali zastępczych,
- zwiększenie szans osób niepełnosprawnych poprzez poprawę dostępności dla nich miejsc użyteczności publicznej,
- zwiększenie atrakcyjności i estetyki miejsc śródmiejskich,
- poprawa stanu zasobów mieszkaniowych gminy,
- wprowadzenie nowatorskich metod nauczania oraz postaw przyjaznych, otwartych na innowacje i prospołecznych wśród nauczycieli,
- wprowadzanie programów tolerancji, integracji i zrozumienia wśród najmłodszych mieszkańców,
- efektywna promocja nowoczesnych technologii – Słubice gmina nowoczesna i otwarta na innowacje.

6. Finansowanie Strategii

Sformułowane w Strategii Rozwoju Gminy Słubice działania do realizacji wykraczają poza ustawowe kompetencje samorządu gminnego. Strategia Rozwoju jest wyzwaniem dla jej mieszkańców i ciężar jej realizacji muszą wziąć na siebie: władze samorządowe, miejscowe podmioty gospodarcze oraz mieszkańcy. Gmina jest częścią powiatu słubickiego, województwa lubuskiego, kraju oraz Unii Europejskiej - i z tych względów źródeł finansowania jej zadań i programów poszukiwać należy także na szczeblu ponadlokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Realizacja zadań zapisanych w Strategii będzie finansowana z następujących źródeł:

- budżet Gminy,
- budżet Starostwa Powiatowego,
- budżet województwa lubuskiego,
- budżet państwa,
- Wojewódzki Zarząd Dróg,
- Generalna Dyrekcja Budowy Dróg Krajowych i Autostrad,
- środki Unii Europejskiej,
- środki własne firm, sponsorów, dzierżawców obiektów, stowarzyszeń.

7. Realizacja Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Słubice jako długookresowy plan rozwoju zawiera w swych zapisach część diagnostyczną z analizą SWOT, wizję gminy, misję rozwoju, cele strategiczne, cele operacyjne wraz z działaniami oraz oczekiwane rezultaty.

Organy Gminy przyjmując strategię mają pełną świadomość celów i pewność co do konieczności jej realizacji, zapewniając dla jej wykonania odpowiednie warunki organizacyjne i instytucjonalne. Strategia jest dokumentem niezbędnym do określenia przyszłości gminy, jej miejsca na arenie regionalnej, wojewódzkiej, krajowej w długim, choć przewidywalnym okresie czasu. Przyjęte cele strategiczne i operacyjne oraz przewidywane działania są efektem analizy bieżącej sytuacji gminy, biorąc pod uwagę jej potencjał, możliwości działania oraz

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

mocne strony. Wszystkie działania zawarte w zapisach strategii są realne do wykonania, a organy gminy mają pełne władztwo prawne do ich realizacji.

Organem wykonującym bezpośrednio założenia strategii jest Burmistrz Słubic, zaś organem nadzorującym jej realizację jest Rada Miejska w Słubicach. Burmistrz raz w roku będzie przedstawiał radzie sprawozdanie z realizacji celów przedmiotowego dokumentu, uwzględniając w nim stopień realizacji poszczególnych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice przyjęta jest na lata 2007 – 2013, co oznacza, że z założenia jest dokumentem elastycznym, podlegającym bieżącej analizie, „żywo” reagującym na zachodzące zmiany. Podstawą jej zmian i aktualizacji są: perspektywiczne i bieżące zarządzanie finansami gminy, zewnętrzne warunki działania, zarówno o przewidywalnym, jak i nieprzewidywalnym charakterze oraz systematyczna ocena i monitorowanie realizacji poszczególnych działań. Organem uprawnionym do wprowadzania zmian i aktualizacji przedmiotowego dokumentu jest Rada Miejska w Słubicach. Burmistrz Słubic, jako organ bezpośrednio realizujący jej zapisy, w każdym czasie może zwrócić się do rady z wnioskiem o zmianę treści strategii. Podkreślić należy, iż strategia jest dokumentem wspólnym władz samorządowych, jej partnerów społecznych, przedstawicieli podmiotów gospodarczych oraz wszystkich mieszkańców gminy. Dlatego też każdy z w/w podmiotów posiada prawo do wnioskowania o jego zmiany.

Biorąc pod uwagę wszystkie podmioty strategii i jej adresatów Burmistrz Słubic może realizować jej postanowienia samodzielnie przy pomocy organów gminy, we współpracy z innymi partnerami lub poprzez inspirowanie i wspieranie realizacji przedsięwzięć innych jednostek.

Postanowienia strategii realizowane są poprzez efektywne, planowe i nowatorskie działania, oparte w szczególności o:

- nadzór nad realizacją działań w oparciu o sprawozdania i bieżące wnioski,
- czynności zmierzające do zapewnienia środków finansowych na przyjęte do realizacji działania, poprzez uwzględnianie zadań w projektach budżetów

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

gminy i w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym (WPI) oraz poprzez pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania,

- nawiązywanie partnerskiej współpracy w realizacji działań wymagających zaangażowania innych podmiotów krajowych i zagranicznych, m.in.: organów samorządowych innych gmin lub powiatu, samorządu województwa, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców.

W celu opracowywania sprawozdań i bieżących wniosków z realizacji strategii Burmistrz Słubic powoła zespół ds. monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Słubice. Do podstawowych zadań zespołu należeć będzie:

- bieżąca ocena zaawansowania realizacji strategii w zakresie wykonywania działań,
- ocena osiągania zamierzonych rezultatów,
- weryfikacja wniosków dotyczących strategii wpływających do urzędu,
- przygotowywanie wniosków i sprawozdań z monitoringu wykonywania strategii dla burmistrza.

Biorąc pod uwagę wartość niniejszego dokumentu oraz wielość podmiotów zaangażowanych w realizację postanowień strategii, należy stwierdzić, iż jest to jeden z podstawowych wyznaczników rozwoju gminy. Będzie ona determinowała przez lata działania i wskazywała miejsca do których wszyscy mieszkańcy powinni dążyć, mając na uwadze dobro, atrakcyjność i potencjał Słubic.

8. Monitoring

Niezbędnym elementem efektywnej realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Słubice jest system monitorowania i oceny realizacji dokumentów.

Monitoring powinien polegać na ciągłej obserwacji zachodzących zmian ilościowych i jakościowych oraz systematycznym gromadzeniu i przetwarzaniu informacji dotyczących rozwoju gminy. Ocena realizacji umożliwia modyfikację poszczególnych elementów przyjętych ustaleń strategicznych stosownie do potrzeb, postępów ich realizacji oraz skutków systematycznie osiągniętych

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

rezultatów. System ten może być wykorzystywany do ciągłego śledzenia zdarzeń, tendencji i procesów zachodzących w gminie, jak i jej otoczeniu. Pozwala to zwiększyć zdolność władz samorządowych gminy do szybkich i skutecznych reakcji.

W celu dokonywania oceny realizacji zapisów strategii mogą być stosowane mierniki ilościowe i jakościowe, zróżnicowane z uwagi na merytoryczną zawartość poszczególnych działań. Do najważniejszych mierników w zależności od celów strategicznych należy zaliczyć:

I. kreowanie zrównoważonego rozwoju gminy:

1. mierniki ilościowe:

- poziom uzbrojenia obszarów zurbanizowanych w sieci wodno – kanalizacyjne, ciepłownicze oraz infrastruktury dodatkowej,
- poziom nakładów inwestycyjnych na budowę infrastruktury technicznej i drogowej,
- liczba inwestycji drogowych zrealizowanych na terenie gminy,
- ilość przyjętych planów zagospodarowania przestrzennego,
- obszar gminy objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- poziom zanieczyszczenia powietrza i wody.

2. mierniki jakościowe:

- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- koncepcja układu strukturalnego miast Słubice – Frankfurt (O),
- jednolity system informacyjny dla inwestorów,
- program rozwoju ciepłownictwa w oparciu o odnawialne źródła energii,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- program edukacji na rzecz segregacji odpadów,
- program usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

II. rozwój i promocja kultury, turystyki, sportu i rekreacji przy zachowaniu dziedzictwa kulturowego:

1. mierniki ilościowe:

- długość nowo powstałych ścieżek rowerowych,
- liczba inwestycji na infrastrukturę turystyczną, kulturalną i sportową,
- poziom nakładów na wspieranie kultury i sportu,
- poziom nakładów na infrastrukturę turystyczną, kulturalną i sportową,
- ilość zmodernizowanych terenów rekreacyjnych

2. mierniki jakościowe:

- program rozwoju turystyki,
- koncepcja marketingowa Słubice – Frankfurt (O),

III. tworzenie warunków dla innowacyjnych form rozwoju społecznego:

1. mierniki ilościowe:

- poziom nakładów na rozbudowę systemu monitorowania w miejscach użyteczności publicznej,
- wielkość środków finansowych przekazywanych organizacjom pozarządowym na realizację lub współfinansowanie realizacji zadań własnych gminy,
- poziom nakładów na realizację programów profilaktycznych w gminie,
- liczba osób objętych programami zwalczania patologii społecznych,

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

- liczba nowych lokali socjalnych i lokali zastępczych,
- wielkość środków przeznaczonych na pożyczki preferencyjne z budżetu gminy dla wspólnot mieszkaniowych,
- liczba inwestycji uwzględniających rozwiązania architektoniczne dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- poziom nakładów inwestycyjnych na działania z zakresu rewitalizacji obszarów gminnych,

2. mierniki jakościowe:

- system monitorowania miasta,
- program rewitalizacji wyszczególnionych obszarów gminy.

W celu precyzyjnego przetwarzania danych do oceny realizacji zapisów strategii, zespół ds. monitoringu strategii może przyjmować inne wskaźniki będące podstawą opracowania dokładnego i rzetelnego sprawozdania z monitoringu w/w dokumentu. W dalszej kolejności ustalenia zespołu, sprawozdanie i wnioski burmistrz przedstawia radzie, celem podjęcia stosownych zmian. Powyższe czynności należy wykonywać co najmniej raz w roku, co pozwoli stwierdzić, że strategia jest dokumentem aktualnym, na bieżąco monitorowanym, uwzględniającym wszelkie zmieniające się warunki i dostosowanych do rzeczywistych potrzeb gminy i jej mieszkańców.

Zakończenie

Opracowana Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007–2013 jest wynikiem pracy zespołowej osób, którym na sercu leży rozwój gminy i jej mieszkańców. Jest ona wyrazem woli wspólnego działania różnych środowisk dla pomyślnego wyznaczenia pozycji gminy.

Dokument Strategii Rozwoju został przygotowany po odbyciu cyklu spotkań, podczas których wytyczano i skonkretyzowano kierunki rozwoju gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Zaangażowanie mieszkańców Gminy Słubice uspołeczniło proces budowy Strategii. Oznacza to, że wyznaczone kierunki rozwoju są zrozumiałe i akceptowane przez obywateli. Twórcy Strategii mają nadzieję, że mieszkańcy Gminy przyjmą przedstawione w niej kierunki działania, będą je wspierać oraz współdziałać w dążeniach do ich realizacji. Realizacja celów i działań będzie miała znaczenie we wdrażaniu misji oraz poprawy poziomu życia mieszkańców gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2007-2013

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Słubice w latach 2004-2006	10
Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Słubice w latach 2004-2006.....	11
Tabela 3. Saldo migracji w Gminie Słubice w latach 2004-2006	11
Tabela 4. Mieszkańcy Gminy Słubice według wieku ekonomicznego w latach 2004-2006	12
Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Polsce, województwie lubuskim i Gminie Słubice w latach 2004-2006	12
Tabela 6. Gleby w Gminie Słubice według typów.....	15
Tabela 7. Użytki rolne w Gminie Słubice w latach 2003-2005.....	16
Tabela 8. Drogi na terenie Gminy Słubice w latach 2004-2006.....	22
Tabela 9. Drogi gminne na terenie Gminy Słubice w latach 2004-2006.....	22
Tabela 10. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie Słubice w latach 2004-2006 ...	23
Tabela 11. Sprzedaż ciepła według grup odbiorców w latach 2004-2006.....	27
Tabela 12. Zestawienie placówek oświatowych na terenie Gminy Słubice w 2007 r.	31
Tabela 13. Kierunki dalszej edukacji absolwentów Gimnazjum nr 1 w Słubicach w 2007 r.	32
Tabela 14. Kierunki dalszej edukacji absolwentów Gimnazjum nr 2 w Słubicach w 2007 r.	33
Tabela 15. Dane dotyczące liczby uczniów w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Starostwo Powiatowe w Słubicach w latach 2005-2007	33
Tabela 16. Pozaszkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy Słubice.....	40
Tabela 17. Szkolna infrastruktura sportowa na terenie Gminy Słubice	41
Tabela 18. Podmioty gospodarcze w Gminie Słubice w latach 2004-2006	43
Tabela 19. Podmioty na terenie podstrefy Słubice KS-SSE w 2007 r.	44
Tabela 20. Pracujący w Gminie Słubice według płci w latach 2004-2006	45
Tabela 21. Bezrobotni w Gminie Słubice w latach 2004-2006	46
Tabela 22. Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Słubice w latach 2004-2006	51
Tabela 23. Wpływy do budżetu Gminy Słubice w latach 2004-2006 (w zł)	51
Tabela 24. Zestawienie wydatków Gminy Słubice w latach 2004-2006 (w zł).....	52
Tabela 25. Wydatki i dochody Gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2004-2006	53
Tabela 26. Rozkład udzielonych odpowiedzi na pytania z pierwszej części ankiety	54
Tabela 27. Rozkład udzielonych odpowiedzi na pytania z drugiej części ankiety	57
Tabela 28. Mocne strony Gminy Słubice	58
Tabela 29. Słabe strony Gminy Słubice.....	59

Spis wykresów

Wykres 1. Wydatki majątkowe inwestycyjne w Gminie Słubice w latach 2004-2006	53
--	----